

DPN 5459

Title: नरराजायाचरवं

NARARAJĀYĀ BĀKHAN

Run. No. 6150

Cat. No. [REDACTED]

Micro. No.

Subject *Laurence narrative*
पौराणिक काद

Religion: Hindu / Bauddha

Language: Skt. / New. / Nep. / Skt. - New. / Maith. - New. / New. - Nep. /

Size in cms. 21.5 x 11

Folios 75 Lines (in a page) 7

Compl. / Incompl. *✓*

(64, 65 page missing)
Chapt. / act /

Author / translator

Scribe / donor

उदयरज शिलाकार

Date: NS / SS / VS / KS 1983

Ruler / place

Script: New. / Dev. / Bhuj. / Ran. /

Illus. :

Material: palmleaf / paper / thyasaphu / *one side yellow*

Condition: *fine* / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon :

આગે વાક્ય -

શ્રી ગણેશાય નમઃ ॥ ॥ નારાયણ ઉવાચ ॥ ॥ ધર્મલે પાર્થ કાલરાત્રિ નિષ્કર નગા ધર્મા દેસ
દુગુણિ દમ્યવ ચોન ધો નગાસ રિસ્યન ધર્માદુ હજા દમ્હ વસલધે ચોન । ધોચા પુત્ર જાગુમા
નુ ધર્માદુ દમ્હ હસે ચોન ધો ગર્ધીનમ્હ જાગુમા ધાલસા અનૈ, મુનન સંજુઠુ મુમાવ ચોન

સમાપ્તિ વાક્ય -

ધર્મલે નાજાનં મૌત્રિ પ્રજાસહિત યાનાવ કૃત્ના ચિત્ત યાનાવ ધર્મન રીતધે યાનાવ આનન્દન
વિજ્યાવ મુન ॥ ॥

ધો નાજાયા સ ગોમ્હ સેનં કોનિવ ગોમ્હ સેનં મેનિવ ધોમિત ગોલેલસં રીડુ ઝડુવ
મલુ . લક્ષ્મી સંચાતે પૌરુર્ન ઝડુવ ટુલ ગોલેલસં રીડુ મલુ . . .

હતિ સંચા ૧૯૮૩ સાલ મિતિ વેદાલ કાંડે ૧૦ જોડ ૭ દુમ્હ ॥ . ॥

श्री २

नरतजः

कुं

—

॥ नर ॥
॥ १ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ १ ॥ नरराजउवाच ॥ २ ॥ धनंलिपरापुर्वकालशनि
मंडनगरधयागुदेसद्वगुलिदयावचोनथोनगरसदिरस्यनधयासराजा
द्वसवससपंचोनथोयापुत्रराजकुमारनरधयासद्वसदसेचोनथोगर्थां
नराजकुमारधालसाअनेगगुननंसंजुक्तुयावचोननेजधालसाअ
तिवानलाककामदेवथेंचोनथोयासरीरसद्वुनमदुआहायागीति
वक्षनमहाधर्मात्माथथिनलनरराजकुमारवसलपावचोन॥ धुगुसम
यद्वह्यादीनसराजाद्वसवसलपंचोनथोराजायासंतानमद्वह्यादी

॥ राजा ॥

॥ १ ॥

नसराजानंधवकलातरानिनायमहाविलापनंआजादयकलंभो
स्त्रिभिजिद्वह्यायमाहाअभागीयाप्रभावनंसंतानमदतद्वअधर्म
यातागुदतवेपुर्वजन्मसयानागुपापनंलाघिमसियाआवर्हिजिसे
नंगुगुजत्रयानावसंतानंदयेकेवितांसंतानमदयकंथोरज्यकुलस
गतसंभारजुयुवधकंराजानंरानियाद्वेवनेरवहूनावचोनवेलसभि
हुनिद्वससेनंभिश्वाफोनवलथोवेलसभिमराजायाद्वेवनेरानिनं
विनूतियातंभोमाहाराजाथोभीहुनिजुलसांअग्निनेजवंतजुवथो

भिक्षुनीयाकेअनेगउयदयुनेनावस्वस्यविज्याहुनेधकंधावगुवचन
 नेनावराजायामनसखववेधकभालपावभिक्षुनीयाकेआग्यादयकले
 हेभिक्षुनिजिमीसंतानमडुधुयापापनंपुत्रपुत्रिमदनसंतानदयकेगु
 उपायहुंदलाधराजानेनेस्येहिभिक्षुनीनंधुसिराजायाआज्ञानेनाव
 भिक्षुनीनंधालंभोभाहाराजथोदेसयाप्यारीसमहाउत्साहवनदयावचो
 नथोवनंतरसतपस्यायानावविज्याकसदमनधयासजघिदसवस
 लपंचोनथोयाथासदलपोलविज्यानाववस्वरिषीयाकेपुजाभावयाना

नर ॥
 ॥ २ ॥

राजा
 ॥ २ ॥

वविज्याहुनेववेलसदलपोलयासंतानदयुवथकाधकंभिक्षुनि
 नंधालंधुनिभीक्षुनीयावचननेनावभीमराजायामनसमहाआने
 दजुयावभीक्षुनीयातअनेगदर्थसुवर्णादानवीयावभिक्षुनिसंतु
 षयानाववेलावियावद्योतं ॥ ३ ॥ थनंलीभीमराजायाकेनंजुलसां
 वेलाकयावअंतरध्यानजुयाववीज्यातथनंलिभीमराजायामन
 सभिक्षुनिनंउपदेसवीवगुचिनथीरयानावअनेगपुजायाजोल
 नंजोनावदमजजघिदविज्यागुथायसंसोस्यंगमनयानाववी

॥ नर ॥
॥ ३ ॥

ज्यातं ब्रह्म महादूरवनसमहातपस्विभिर्विभीज्याकथासथेनेकराजा
नंस्वसेविज्यातंसाथीनवनधालसामहादृष्टफलमुलनंसंजुक्तजुया
वचोनअनेगसिंघयाधुकिसिअश्वकवाराहमृगहरिनीआदीपनं
नानावनजंतुवसलपावचोन॥ हनंअनेगमयुरकोकीलसारिकंजिवा
जंतुआदीपनंपंढीवसलपंचोनथथिनवनयावीस्तारषनावभी
मराजायामनसअतिआचार्यचायावअधिश्वरवीज्याकथासबनाव
अनेगप्रकारनंस्त्रोत्रयानावविधिपूर्वकनंपुजायानावअस्त्रांगप्र

॥ राजा ॥
॥ ३ ॥

नामयानावराजानंहातजोजलपावविनतियातं॥ हेपरमेश्वरजिसं
तानमदुनिजिमृत्पुकालजुयावनिबेलसपित्रउद्धारयायुलमदुथोबेल
ससुनानंप्रतिपालयायुप्रतिपालयायुलमदुथुलियाकारनसजिपापा
मानंजुसांछलपोलमहातवधनअधिश्वरषवजिमनोवांछापुरीयानाववि
युधकआसातयावछलपोलयाकेविनतियातवया॥ थुलिधारुनेनावदम
नअधिश्वरनआजादयकलंभोभिमराजधनपुजाभावषनावजिअतिषु
सिजुयधुनथनवाधकंधयावथवसमियसवोनावअधिश्वरनंआजा

॥ नर ॥
॥ ४ ॥

दयकलं हे महाराज हृल्लोलाया संतान अवस्थेनंदयु दुंसंदेहकायमने
जिगु आसिर्वादेवैर्धुईवमभुद्धथवराज्यस आनंदनचोनहुधकं आज्ञा
दयकलं ॥ थुलिरिषिस्वरया आग्याने नाववेलाकयावथवदेससलिहावि
ज्यातं ॥ ४ ॥ थनंलिथवदेवनावरानिया देवने अविश्वरया आज्ञा दयकु
गुखविस्तारनंथवरा नीयात आग्यादयकावविज्यातं ॥ थनंलिथिषिस्वर
या आसिर्वादेने नावरानिया मनस महापुसिजुयाव आनंदनं विज्यातं +
थनंलिपरमेश्वर दमनरिषिया रूपान अत्यंत सुंधिर निदेविसमान

॥ राजा ॥
॥ ४ ॥

जुयावचोनलदमयंति कीत्या हृल्लजन्मजुलं हानंदमनपुत्रहृल्लजानजुलं +
थोनंलिपुत्रपुत्रीया आलस्वयाव आनंदनं विज्यातं ॥ ५ ॥ थनंलिहृल्लयादि
नसनिबंधदेशस भिरस्थेनरा जायादेससरा जायासभासनरराजासहित
नं अनेगमंत्रीगनमुनकावसभामंदलसविज्या नावचोनवे लसभाहृल्ल
वयावदमयंति यारूपगुनसिलस्वभाव रक्षनया प्रभावनं वदनाया नाव
अनेगप्रकारनखहानावचोन थुगुलि विस्तार दमयंति यागुगुनयावि
स्तारने नावनरराजकुमारया मनस चित्त उदास जुयावनरराजनं थुलि

नर ॥
५ ॥

मनसभालपावजावथोदमयंतिवनापगोवेलसंनपलायु सुनानंनपला
तकावविईधकंमहाहतासवायावथोदमयंतिगुनयामहिमावनेस्यंति
स्यं सुनानंघहातसां दमयंतिगुणवाहिकसुयागुंमनेन चानंदिथं
दमयंति २धकंनामजककयावहालावजुयागुयागुंनहालागुंमचालसा
हातवहुलायागुस्वभावजुयाव अचेस्ताजुयाव नंधुलिजुवगुस्वयावमं
त्रिगतपिसंनरराजकुमारयाहेवनेविनतियातं भोराजकुमारआमथे
रातोदिन दमंति २धकंनामकयावजुयागुदुअर्थस्यागुंघहातसां दम

॥ राजा ॥
॥ ५ ॥

तिवाहकहुंमहुंमुयाप्रभावनं नरराजाजुयावचानंदिनंत्रिजातियाना
मजककयावजुलपरराजेनंधुधार्इवमहालज्याममुलाधकंमविपनीसे
नंविनतियातगुभाखानेनावनरराजायामनसअर्भुतविनयानावथमि
सेनंधागुषवधकंभालपावथथेचोनांमजिलभालपावउगुलिसभातो
लतावदेसत्यागयानावदेसवाहिरसउरानसयकांतनंविज्यातं ॥ ६६ ॥
थोउरानसतानातरहयास्वानहोयावचोनहनंअनेगजात २याफलउ
लनंसंजुक्तजुयावचोन अत्यंतस्वभायमानजुयावचोनगुस्वयावमन

॥ नर ॥
॥ ६ ॥

स आनंदया नावचो नथो उहान समाहात वधन अति निर्मल जुया वचो न
ल पुकर निद स द से वोन थो पुकर निया ख भाव खया व आनंद न पुबुलि
या सिस विज्या ना वचो न ॥ थनं लि थो पुबुलि सरा ज हं स द स ल पंचो न
थो हं स या सुवर्णा या पा थु ला व चो न अ म्यं त वा न ला क स हं स न र रा जा नं र व ना
व मन स महा पु सि जु या व थ नि नं हं स जिं ग नं म र व ना थो सुवर्णा या हं स अ ने ग
ज त्र या ना नं ला ख मा ध कं थिं न ना या ना व अ ने ग जु ग निया ना व थो सुवर्णा या
म न र रा जा नं जो नं थो वे ल स थो रा ज हं स नं म हा डु व नं हा ला व धा लं हे प र

॥ राजा ॥
॥ ६ ॥

मे श्व र जि थ थिं न अ भा गि या त वि प रि त जु ल जि धा ल सा न ना वु या व चो न
जि मा म धा ल सा जि थि व या म थि न ह वा ल जु र व आ व जि ग थे व ने ग थे या
य दु नि मि र्ति न जि थ थि न डु व जु ल ध कं म हा वि ला प या ना व हा हा का र जु या
व रा ज हं स नं रा जा या के वि न निया तं भो म हा रा ज द ल पो ल म हा ध र्मा त्मा द या
वं त थ थिं न ह रा जा जु या व जि थ थिं न सु व र्णा या पा द को ल्ये न का व वि व स
थो ला द ल पो ल या ध र्म जि त्त ने ला व द्रो स्य वि ज्ञा डु जि जु ल सां द ल पो ल से
नं म न नं भा ल पा गु का र्य जि नं स्यु आ म का र्य जि नं भ रि स घ्य उ य का र या ना

॥ नर ॥
॥ ७ ॥

वियधकं विनतियातं थुलिराजहंसनं विनतिया कगुने नाव नर राजानं
आग्यादय कलं भो राजहंस न जिमनया वांछा पूर्णया न विउधकं धालं
छन गथे यायधकं नर राजानं आज्ञादय कलं थनं लिराजहंसनं धालं भो
नर राजा विधग्द नरया भिम राजा या पुत्रि दमयंति राजकुमारी छल दु अ
यंत सुंधरी जु या वचो न सजि वया था स व ना व छल पो ल या गु रा व र्ण या गु
ष क ना व छल राजकुमारी या स्वा मि छल पो ल या य गु उ या य जि नं या य ध
कं राजहंसनं विनतिया गुने नाव नर राजा आस र्य वा या व चो न जि गु मन

॥ राजा ॥
॥ ७ ॥

सचो न गु स म स्तं ति व थु गु ष कार न सि व ल से थो ज्ञा अव स्य नं सि द्र या
न वि यु ध कं म न स चिं त ना या ना व रा ज हं स या हे व ने आ ग्या द य क लं हे
रा ज हं स जि म न स चो न गु स म स्तं छ नं सु थो द म यं ति या का म ना स जि जु
या आ व जि प्रा न र क्षा या यि ल छ जु ल छ न स या द न सा थो का र्य ह ना स न
पु र्ण या ना व जि प्रा न र क्षा या ना व वि य मा ल जि न छ न के स ह सु वि न ति या
य जि छ न न अव स्य नं तो ल ना छो य ध कं ध या व थु लि न र रा जा या आ ज्ञा ने
ना व रा ज हं स नं धालं हे न र रा जा थो का र्य अव स्य नं थ न नं व ना व नि श्व

॥ नर ॥
॥ ट ॥

यतं याना वयं दुंधं हा कास्य विज्याय मते दल पो ल प नि नि स अ ने ग ज त्र या
नानं हो न का व वि य थु लि जिं या ना व म वि ल सा पं च म हा पा प ला यु ध कं ध या व
थो रा ज हं स या व च न ने ना व न र रा जा या म न स मा ल प लं थ थिं न पं दि जा ती
नं थु लि वि श्वा स वि सें लि थो या त तो ल ता व द्यो या न दु जु यु व ध कं धा या व रा
ज हं स या त धा लं हे सु वर्णा या पा थु ला व चो न स हं स द न त जि न अ व स्य न तो
ल ता व द्यो य जु ल थो द म यं ति व जि व त क्कार नं ना य ला न का व वि व द न त
म हा त व ध न पुं न्य ला ई व थु का जि त प स व ह्ना ना त थु सा द न म हा पा पं पु

॥ राजा ॥
॥ ट ॥

नि थ थं व ना व पुं न्य ला के गु स् व व ध कं धा या व रा ज हं स तो ल ता व द्यो तं ॥
थु लि न र रा जा या आ ग्ना ने ना व रा ज हं स नं वि त ति या तं हे म हा रा ज जि पं दि
जा त जु ल सां अ स थ जु यु ध कं स दे ह का य म ते थो ज्या थो पं दि नं पु र्न या य फ
यु म धु ध क सं दे ह का स्य वि ज्या य म ते थो य म दं ति या था स जि थ थं व ना व
धा व ने ध कं ध या व आ का स स रा ज हं स वो से व नं थ नं लि फ लि षु ति न ग र या
स मी प स पु षु लि स ज ल क्का या य ध कं द म यं ति रा ज कु मा री नं अ ने ग पु का
रां स वि ग न प नि से नं लि त का व उ ह्ना न स पु षु लि स थे न का व द म यं ति

॥ नर ॥
॥ ६ ॥

राजकुमारियासधिसहितनं अनेगप्रकारणजलकदायानावपरिश्रमजु
यावपुष्पयानिरसविसमययानावचोनं ॥ थोबेलसवसरजहंसदमयंति
राजकुमारिनंखनावमहाआसर्ग्यायावधासंहेसधियनिथधिंनसुव
र्णयायाथुलावचोनसगोवेलेसंमखनाथोहंसयानद्वयनिसेनंअनेगज
त्रयानानंजोनेमालधकंआग्यादयकलंथुलिराजकुमारयाआज्ञानेनाव
सधियानयनिसेनंविननियानंभोराजकुमारिजिमिसेनंसधिमरियाना
नंजोनेधकंधालंसधियनिसेनंअनेगजत्रयानानंअनेगप्रकारनंखुवे

॥ राजा ॥
॥ ५ ॥

थुवेखिघनपेनावजवंखवंरयानावसंससंथोराजहंसहंसदमयंति
यासमिघसचोनवलगाथे२सतिकवनअथे२विसे२वनथथेचोचोता
उतिंजोनेमफ्यावदमयंतिनंसधियनिसुआज्ञादयकलंहेसधियनिद्व
मिसेनंजोनेफईमरुद्विधिंजलगचोसतिकवयमनेधकंधयावराजकु
मारियावचननेनावसधियनितायाकचोनवनंथोबेलसराजहंसयामन
सधिंननायानंआवजादमयंतिनाययंकांतयायजिलजिवयाथासस
निकवनेधकंधराजिचोनथाससतिकवनं ॥ थोबेलसदमयंतिनजुलसां

॥ नर ॥
॥ १० ॥

आवजा जोने जिलधकं सतिक वनं थो वेलसरा जहं सनं जुलसां जोन के थो
जोन के थो ने न क मे पिसं स्वयं वेलस दमयंति नं जोन थो ने न क ता उ त्रिं जा स्यं
हिरा ज कुमारिया त धालं हे दमयंति राजकुमारी जित छन छा य जो ने ते ना
ला हति चो गु बु ल्या का य ता कं था कु म जु थ ते नं जि नं छ न वि न त्रि या य ने से
वि ज्ञा हु हे दमयंति राजकुमारि निषंध दे स या वि र से न रा जा या पु त्र न रा
ज कुमार थो या रु य जौ भ न थो ति का म दे व सु धां त वा न ला क थ थिं न ते ज
वं न पु रु ष ग नं द यु म रु दो ल छि मे थु ला व नो न स से ख ना ग नं हू ई व म रु

॥ राजा ॥
॥ १० ॥

ध थिं न पु रु ष थ पृ थि वि मं डु ल स द ई व म रु भो रा ज कु मा रि छ ल पो ल थि
न सुं द री ग नं द ई व म रु जिं जु सां अ ने २ रा दे स २ व ना व दे स २ उ ला व
हि ला व स्व या व वो से जु या भि ज न ग नं म रा व ना थु लि या नि मि र्ति नं छ ल
पो ल य नि नि स धा ल सा थि क जो ग प जो रि जु या व नो न छ ल पो ल न रा जा
वि वा हा या य गु गु ति या ये गु स्व जि म न स जा थ थो वु ज व ल अ थ नं क दा
चि त्छ ल पो ल से नं थो ज्ञा म या न सा छ ल पो ल या ज न म जु या या वे र्थ ध कं
रा ज हं स नं धा लं थो ने हं स या व च न ने ना व द म यं ति या म न स अ ति ह र्ष

॥ नर ॥
॥ ११ ॥

मानयातावराजहंसयाहेवनेधालंहेराजहंसजिजुलसांवालजुयासभास
वोनेबेलसभातपनिवयावथोसन्नराजायाहयजौभनयाविस्तारदनेजि
नकनाथंजिनउखुनुनिसंजिमनसकेवलगाराजास्वामिलायमाधकंवा
द्यायानाववोनाथोसत्ययावनिश्चयनंषवथोज्याहुधकंधयावथोराज
हंसनंधालंहेदमयंतिराजकुमारीथोज्यासजिथिंजालनगनसिधयाय
फईवथोकार्जसजितभालाविसेविज्यायमनेधकंराजहंसनंधालंथु
लिहंसयावचननेनावदमयंतिनंधालंहेराजहंसजिपानरक्षायान

॥ राजा ॥

॥ ११ ॥

सादितभलोजुईवथुकाभोमहाराजदलपोलयापालिवितानंमेवजि
नगतिमदुधकंदमयंतिनंधुलिविततियानावहलधकंआजादयक
संलिनरराजानहुआणादयकसंविज्याईवथुलिउत्राजोनावरायमा
लथोकार्यसद्विनंजसगुनकायावदिसधकंधयावराजहंसनंधालंहे
माहारानिजिजाअवसेनंवेनेजुलथथिनकार्यसतवभागपनंजकला
ईस्याथेजुसांथुगुकार्यसजितदललास्यविज्यायमनेनरधयासम
हातवधनलराजारवयाकेद्वारविनतियासंलिनिवारविनतिया

॥ नर ॥
॥ १२ ॥

ये मज्जि वृथुलिया निमिर्त्ति न जित छल पो ल से नं सख च न वि से वि ज्ञा
य माल ध कं धा व गुरा ज हं स या व न ने ना व द म यं ति नं आ ग्ना द य क लं
हे रा ज हं स जि नं द न त नि श्व य नं स ते वि स्वा स वि य धु न जि नं जु सां न र रा
जा स्वा मि ला य गु का म ना या ना व चो ना थो ष नि श्व य नं ख व फ स म म रु
थो या लि स ल द य का व द य माल ध कं आ ज्ञा द य कु गु ने ना व रा ज हं स नं
वि न त्रि या नं हे म हा रा नि छ ल पो ल से नं आ म लि आ ज्ञा द य कु स्य लि जि व
ने ते ल जि लि हा व या व थु गु लि पु रु लि स जि नं वि न त्रि या नं व य थु का थ

॥ राजा ॥
॥ १३ ॥

॥ नर ॥

॥ १३ ॥

नि जि ग थे व या अ र्थे य कां त नं वि न त्रि या नं व य ध कं ध या व रा ज हं स वो से
व नं ॥ ॥ ध नं लि द म यं ति रा ज कु मा रि या म न स वि र ह जु या व न र रा जा
या गु चिं त ना ज क या ना व चो न म न स अं दो ल या ना व चो न थ थे वो न स्व या
व स खि य नि से नं वि न त्रि या नं हे रा ज कु मा रि द्वा न छ ल पो ल या व्या कु ल चि
त या ना व दु ख नं वि ज्ञा ना थो दु हे नु ध कं अ ने ग पु का र तां ने से लि द म यं
ति नं दु ख नं आ ग्ना द य क लं हे स खि य नि मे व ता म रु जि नं जु ल सां न र रा
जा वा हि क नं मे व म जि व जि नं धा ल सा प्र ति ग्ना दु व या न धा ल सा मे व रा

॥ १३ ॥

॥ राजा ॥

॥ नर ॥

॥ १३ ॥

जायनिस्तविहायानावविधालसाजिनं अवस्थनं प्रा न त्यागयायधकं
धालंथुलिआग्यादयकावथवदेससविज्यानावथव अंतपुरसविज्या
नावअनेगस्वकयानावचोनं सखियनितेनं अनेगप्रकारणावुह्यया
नावविननित्यानावचोनं थनं लिह्नुयादिनसहंसनं नरराजायातलिस
लमवसेथवदेसवनावस्त्रिपुत्रपुत्रीपरिवारयनिनायलानावचोनं थु
लियानिमिर्तिनं भनिवीलं भजुयावनरराजायामनसमहायाकुलधंरु
जुयावचोनवेलसराजहंसथेनकलवयावनरराजानं हंसववगुखनाव

॥ राजा ॥

॥ १३ ॥

॥ नर ॥

॥ १३ ॥

नरराजायामनसरुसिजुयावराजानं नेन हेराजहंसद्वयविलंभ
जुलद्वनागुकार्यसिद्धजुवमरुलाधकं राजानं नेसं लिराजहंसनं वि
ननित्यातं भोमहाराजजिवनागुकार्यसिधमजुयकं जिगथ्यसिहावय
धकंधावगुवचननेनावराजानं नेन हेहंसगुगुकथंसिद्धजुलधकं ने
सं लिराजहंसनं विननित्यातं दमयंतिनं आजादयकुगुखविननित्याय
नेसेविज्याहुनेहेहंसजिनं नरराजास्वामिलायमालधकं काकनायाना
वचोनाआवद्धनं जितसमाचारहल आवजिमनोवां द्यायानागुकास

॥ २२ ॥
॥ १४ ॥

नाथुर्नजुलजिनंनरराजाजकमनसतयावजुयावजिसरिरदुर्वलजुल
धकंधावगुरवहंसनंविनत्रियातंहेमहाराजजिनंविनत्रियानानरराजा
नंदलपोलनायगोवेलसदर्शनलाईखेधकंधलपोलयानामजककया
वजुयाआवधुगुप्रकारांसरिरसुधांतगनावजुयाआवधुगुप्रकारां
सरिरसुधांतगनावधुलियाकारनसजितआग्यादयकावहलथो
यालिसलधिकथेकनाहकिधकंधाग्याजुलआवधुलपोलसेनंजत
नयानानंजीयकविज्याहुधकंधालंथुलिराजहंसयावीनतीनेनाव

॥ राजा ॥
॥ १४ ॥

दमयंत्रियामनसआनंदजुयावभोराजहंसजिवाजुनंजुलसांस्वयं
वरयायनिमीर्तिनचतुरदिगसराजाश्पनिलपत्रवियाववोनक
लछोतंआववसपोलयाकनंविज्यातकेमालवसपोलयापाडुज
कलुमनावजिजुलसांउईथेंनेनकाववोनाभोराजहंसधकंधा
दयकलथुलिरानियाआज्ञानेनावहंसनंधालंभोराजकुमाशीच
चतुर्दिगसंपत्रछोसंपलिवसपोलयापादयर्मसलाईवथुकाजिव
नेम्वालधकंधयावधुलिधावगुनेनावदमयंत्रिनंधालंभोराज

॥२२॥
॥१५॥

हंस आमथे आगपादय के मने धकंधया वथ व को खा से नया गुमो ती
या माला तो या वरा ज हंस या मल पोत स को खाये कलं ॥ थनं लि रा नि
या के वेला कया वरा ज हंस नंतर राजा या था स वनं ॥ ॥ थनं लि दम
यंति राज कुमारी स खि य नि से नं लि त का व थ व अंत पुर स वि ज्ञा तं
थनं लि राज हंस वो से वना वनर राजा या था स थे न क ल वनं थनरा
जानं हंस थे न क ल व गु र व ना व मन स महा पु सि जु या व आ ज्ञा दय क
लं भो हंस द्य थे न क ल व ये धु न ला ध कं ने स्पें लि हंस नं वि न त्रि या तं

॥ राजा ॥
॥ १५ ॥

भो महाराज सि पु तं व य धु न दम यंति द्य वि स्तार वि न त्रि या तं थु लि
रा ज हंस या वि न त्रि ने ना व न र रा जा या मन स मा हा आ नं द खु सि जु या व
थ व ग ल पो ल त स को खा या व न गु र त्त मा ला तो या व रा ज हंस या ग ल
पो त स को खा य क लं थ नं लि न र रा जा नं आ ज्ञा दय क लं रा ज हंस नं जु ल
सां ज ने ग ज त्त या ना व घ रि र व ना व थो ज्ञा म हा त व ध न का र्थे सि ध
जु य का व वि लं म हा दय ध कं आ व जि थ थें व ने ते ल ध कं धा लं थु लि रा ज
या आ ज्ञा ने ना व रा ज हंस नं वि न त्रि या तं जि भा ग्न या फ ल नं द ल पो ल

॥ नर ॥
॥ १६ ॥

पतिस नित्यसेनं जित तत्र मां न्या कजुल आवृजिथ वृद्धे सवने ते लध
कं वेलाको नावराज हंस धवृद्धे सवने धकं वो से वने ॥ धनं लिनरा
जाजुल सां दमयंति या स्वयं वर या ईथा स उगुलि दे स स विज्या तं थनं
लिभिसरा जानं जुल सां राजा २ पतिस कलं थे न धकं भाल पा वृद्धे स्वयं व
र या य त गुलि त सा मा गि मा ला वृद्धे न उलि त प्र मान नं त या र या ना व
त ल थनं लि रा जा पति थे न क ल वि ज्या तं थु गु लि स म य स भि म रा जा
नं जु लं सां न था जो ग्य न से स्ता वा ल या ना व वि ज्या त क लं थु गु ष ना व

॥ राजा ॥
॥ १६ ॥

नारद पर वृद्धे नित्य ईडु या सभा स विज्या कजुलं थो वे ल स ईडु
नं जु ल सां महा आ नं द नं आ स न स वि ज्या त का वृ द्ध को र व ने नं भो नार
द मु नि द्ध ल पो ल पति नि लं जि दे स दु या नि मि र्ति न वि ज्या ता ध कं ने नं
थो ने ईडु या र व ने ना व नार द मु नि नं आ ना द य क लं भो दे व रा ज ईडु अ
नं त लुं ध रि रा ज कु मा री द म यं ति पृ थी वी स सु ना नं ज न्म का य क ल द्धो
त थो रा ज कु मा री जा द्ध ल पो ल या त ला य क थु का ध कं नार द मु नि नं द
म यं ति या गु रु य गु रा या गु व र ना या र्थं लि ईडु मु ति जु या व ईडु नं आ

॥ सर ॥
॥ ७ ॥

ज्ञादयक संभोदमयंति दुजतनया नावजितलात केधकं ईदुनं आ
ज्ञादयकलं ॥ ईदुया आज्ञाने नाव नारद नं आज्ञादयकलं दलपोल
सेनं आज्ञादयकसे विज्या कुने धकंधया व नारद मुनि थ व द्दे स विज्या
कजुलं थनं लि ईदुजम अग्नि वरुन थो पनी पे स या समधारया
नावदमयंति कं या लाय निमिर्ति नं थो पति पे स स्वयं वर स विज्या
कजुल ॥ ॥ थनं लि स्वयं वर या युथा स थेन कल व या व न र राजा
व नाप ईदुदि देव स व कलं ना प ला सें लि न र राजा या रूप य ना व ई

॥ राजा ॥
॥ ७ ॥

इदि देवता गन पति सेनं थि २ सा इति या ना व थ थिन सार राजा द
मयंति नं व सें लि हि जित क द थि न ला ई व म खु ध कं थु निया कार न
स न र राजा या के ईदुदि देव लोक पति सेनं आज्ञादयकलं भो न र राजा
दलपोल जुलं सां महा स त्थ वा दि मा हा स ता जु या व विज्या क ल द ल पो
ल या के जि मि सें नं द ता पे ने क रु ना द य के मा ल ध कं आ ज्ञा द सें लि न
र राजा नं धालं भो देव राज दलपोल पति सेनं जि के दु ई हा या ना व वि
ज्या ना आ ज्ञा द य क से विज्या कु ने जि नं स ते नं वि य गु प ति ज्ञा या य थु न

॥ नर ॥
॥ १८ ॥

धकं आज्ञादयकं लिई इदि देव गनयनि स्थनं आग्यादयकं भो न
र महाराज जिघ्रिजुलसां दमयं निया कारन सथ नव्या दमयं निया के
छलपोल विज्याना व जिघ्रिजिपे ससद स्यात् स्वयं वरया यमालधकं
आज्ञादयकी वधकं धया वनर राजा नं आग्यादयकं भो ई इदि दे
व तापनि जि नं दमयं निया कारन सस्वयं वरया यधकं जि वया आ जि
मे वया दुत जु या व जि ग थे वने धया व ई इदि देव पति से नं आज्ञादय
कं नर राजा थिं न जु या व थ म नं सत्य वाना या ना व थ म नं सति ग थे

॥ राजा ॥
॥ १८ ॥

तो लने तेना थमनं का य जा अजोग्धायें लि नर राजा यामन सधि
मि से नं धा गु व च न थि कर व व ध कं भाल पा व नर राजा नं धा लं भो ई
इदि देव गन छलपोल पति सया आग्याथें जि वने दमयं नियो तथा
स जि वने त अने ग चौ कि द ई व थ थिं तथा स दु हा व ना व र व ह्वा य म
जि व सां जि नं ग थे या य धा स्यें लि ई इ नं आग्यादयकं भो नर राजा
छलपोल विज्या य वे ल स सु ना नं र व नि व म पु थु का विज्या इ नि ध कं
ई इ नं आग्यादयकं स्यें लि नर राजा दमयं निया था स वने ध कं मन

॥ नर ॥

॥ १६ ॥

सुभाया नाव विज्या न ईदु नं आग्या दय कथे सु नानं मखन कडु ने
थे न का व द म यं निया के न र राजा नं आग्या दय कलं भो द म यं न्ति ईदु
दि दे व ग रा य न्ति स्ये नं जि न द्यो या व ह ल ध कं धा व गु द म यं न्ति नं धालं
भो महा पुरु ख ईदु दि दे व ग न प नी सें नं जि न दु आग्या दय कल ध कं
ध या व न र राजा नं धालं भो द म यं न्ति ईदु अग्नि ये म व रु न थो य न्ति
पे ल स द्द स या न द ल पो ल से नं स्व यं व र या य मा ल ध या व ह ल थु लि न
र जा जा नं आग्या दय क गु ने ना व द म यं न्ति नं धालं भो महा पुरु ख दे व लोक

॥ रजा ॥

॥ १६ ॥

ध या य न्ति महा न व ध न थु का दे व लोक व म नु ख लोक व स्व यं व र या य जो
ग्य म खु थ थिं न गु ख जि था स ह्ना न व य म ते ध कं द म यं न्ति नं धा या व न र रा
जा नं आ ज्ञा दय कलं भो द म यं न्ति ईदु ध या स दे व लोक या रा जा व रु न ध
या स लं र व या रा जा थो रा जा य न्ति ना प व ने अ जो ग्य थो य न्ति पे ल स द्द स या
न अ व से नं स्व यं व र या य मा ल ध कं अ ने रा प्र का र नं धा स्यं लि थु लि धा गु
ने ना व द म यं न्ति नं धालं भो महा पुरु ख जि य न्ति जा न र राजा वा हि क नं मे
व सु रु नुं म जि व मे व स्वा मि या य जा अं न म न स्यं प्रा न ग्या ग या ना व सि

॥ नर ॥
॥ २० ॥

ये थुलिधास्यं लि नर राजानं आजादय कलं हेदमयं तिद्धन वरात वधन गु
ख हान वध भिं गु आगपादय कलं ख व ध ल पो ल स्येन अ नि पु वे स या ना
व प्रा न त्या ग या ना व सि य धा ल अग्नि दे व ता थ न वि ज्ञा ना व सो न ज ल पु वे
स या ना व प्रा न त्या ग या य धा ल ज ल या रा जा व रु न थ न वि ज्ञा ना व सो न
अं न म न स्यं प्रा न त्या ग या य धा ल सा अं न या रा जा ई दु थ न वि ज्ञा ना व सो
न ग ल य त स रि व प त नं चि ना व प्रा न त्या ग या य धा ल सा अ र्म या रा ज ज
न ध या ह थ न वि ज्ञा ना व सो न हेदमयं तिद्धन पु ति र्पा रा न वो नि व ध

॥ राजा ॥
॥ २० ॥

कं नर राजानं धास्यं लि दमयं ति नं धा लं हे महा पुरुष जि नं नर राजा वा हि
क न मे व स रा जा भ ज ना या य म रु पु रु ख या पा यं म रु थु गु लि जि नं पु ति
ग्पा या ना व त य धु न थो दु ख हान व या धि सु ख व ग न नं रु या ग थे या ना
व थ न दु हा व या धा स्यं लि नर राजानं धा लं हेदमयं ति नर राजा ध या ह
जि र व व थु का दे व रा ज ई दु नं व र दा न वि या व जि थ न सु ना नं म र्व क व य
फ न धा स्यं लि दमयं ति नं मु सु दु न द्दि ला व ल जा वा या व मो ल स दु ना
व द ना व द्द गु लि था स वो न व न थ नं लि नर राजा जु ल सां द म यं ति नं ह

॥ नर ॥
॥ २१ ॥

कोखनेनावईआदिदेवतापतिथासवनावनरराजानंधालंहेईआदि
देवताद्वलपोलपतिआग्याथेंजथासक्तनंसयाथेवुह्ययानानंद
मयंतिनंधालंहेमाहापुरुषदेवलोकवगुथेंपुरुषजुपुवथोषअजोग्य
जिमनजानरराजावाहिकनंमेवरजाभजनायायमरुधकंदमयंतिनं
धालंथोवेवननेणावजिवयाधकधालंईदुनंआग्यादयकलंहेनर
राजाद्वलपोलसेनंजिमिउपकारससत्यथेरवह्मवधकंईदुनंधालंजा
वजिमितमदुसांस्वयंवरयाईथासद्वलपोलविज्याहुनिधकंधायावन

॥ राजा ॥
॥ २१ ॥

रराजानंजुलसांस्वयंवरयाईथासविज्याकजुल॥ ईआदिदेवताप
तिपेसंदमयंतिथाचलितस्वयावनरराजायारूपकयावथोपतिपे
लंवतुर्दिगानंवरपतिराजासनायईदुपनिचोनवनंथोबेलसनरा
जासहितनंराजा२पनिसमस्तंविज्याकखनावदमयंतिथामामचो
नथासआजादयकलंहेरानिद्वनस्याचयाथासवनावधावराजा२प
निसकलंविमानसदनावविज्यानावचोनस्वद्वदनमरुलाथुगुलि
समाचारदमयंतिथाकेवनावधालहुनिधकंजाजादयकुगुवनने

॥ नर ॥
॥ २२ ॥

नावमामनंदमयंतिचोनथासवनावधानंहेदमयंतिछनवालजुल
आगपादयकावहलचतुर्दिगाया राजा २ यतिविमानसदनावकिजि
सराजघलसथेनकलविज्यानावचोनछनखलहुनिधकंधालंथु
लिमामयाआगपातेनावदमयंतिनंजुलसांविमानसदनावखलव
नहंनंदमयंतिनंजुलसांराजायनिसकुलसिलसियेकेनसरखनि
आराधनायानावथुगुलीथाससरखतिविज्यानावआगपादयकलं
हेदमयंतिछायजिनआराधनायानजिकेदुधायेतेनाधावधकंस

॥ राजा ॥
॥ २२ ॥

रखतिनंआज्ञादयकुनेनावदमयंतिनंवीनतियातंभोवागवागिनी
थोराजायनिसमस्तंविज्यानावचोनथोराजा २ यतिकुलसियेकेयातद
लपोलआराधनायानाधकंधयावराजा २ यनिसमस्तखयधकंदमयं
तिविज्यातंराजा २ यतिचोनथासथेसंसिस्तयचलिदुस्वययानिमिर्ति
नंसरखतिअंतरध्यानजुयादविज्यातं॥ ॥ थोवेरसनरराजाथेचोन
राजायासदयावचोनआवजिनसुयातभजनायायधकंदमयंतिनाम
नसमहासंदेहायावमनसअंदोलचिनयानावश्रीपरमेस्वरीयाअस्तु

॥ नर ॥
॥ २३ ॥

नित्यातं भो परमेश्वरि जिनं नर राजा या गुभजनाया यध कंति स्वये नं सते
यानाव चो ना थो जिगु सत्य फुन का व विज्या य म ते थो सत्य नया व विज्या य
माल जिगु सत्य प्रतिग्या फुसं लि जिनं प्रा न त्या गया ये ध कं द म यं नितं विन
नित्या सें लि परमेश्वर स्व नि आ का स वा नि जु या व आ ग्या प्र सं न जु ल हे द म
यं नि द न वां द्या या ना गु द न भ ज ना या य द ई व थु का थो प नि न्या ह स य
ल धा ल सा दे व ता प नि द ल थु का थो दे व ता प नि धा ल सा मि र वा फु नित्या ई
म खु कि पा लु द ई म खु थु गु नितं वि न नित्या ना व द न त भ ज ना या व ध कं

॥ राजा ॥
॥ २३ ॥

आ का स वा नि जु या व आ का स नं आ ज्ञा द य क लं थु नि पर मेश्वरी या आ ज्ञा ने
ना व थो प नि प्य ह स र्या कि पा लु म दु स्व या व न र रा जा या मि र वा पि नि २ या
क गु स्व या व ल या कि पा लु व नं ॥ थु लि स्व या व व ल न र रा जा या न द म यं नि
नं स्वा न मा ला नं को र वा य का व च र न क म ल सं भो क यु या व स र म चा या व
द्वे ल को दु ना व चो न ॥ थु गु लि स्व या व ई द्वा दि दे व ता प नि से नं धं ने २ थो
द म यं नित्या स त्थ ध कं सं तु फु जु या व न र रा जा या न व र द न वि लं हे न र रा
जा जि प नि जु ल सां सं तु फु जु य धु न द ल पो ल से नं ग न ग म न या न अ न

॥ नर ॥
॥ २४ ॥

प्रनक्षत्रयावजिब्रथुका गन २ छवन अन २ सुभमंगलजुईवथुका
धकंदेवराजईवनंवरदानविलं॥ हनं अगनिदेवतानं आजादयकलं भो
नरराजा गन २ वनेमालाव वनिवथुगुथायसजिप्रनक्षत्रयाववये
जिगुलोकसंछवयेफईवथुकाधकंधालं हनं जमराजानं आगपादयक
लं भोनरराजाछलपोलस्यंतगुगुवलुकल्याख्यानाउगुवलुसुसवाल
जुईवथुका छवना २ थासछनधर्मविनजुयमालधकं हनं वरुननाग
राजानं आजादयकलं भोनरराजाछलपोल गन २ ईछायानाववनअ

॥ राजा ॥
॥ २४ ॥

नंजर्मजुईवथुकाछनगुगुवलुकथिलउगुवलुकवधयजुयाववईव
थुकाधकंथुगुप्रकारनं देवतापनिसेनंवरदानविलंतिनरराजानंजु
लसाईडादिदेवतापनिस्त अलांगप्रनामयातं हनं ईडादिदेवलोकनं
आजादयकल भोनरराजाछनसंयतिसेतानदईवथुकातत्कारनंरवा
लस्वयेदयिवथुकाथुगुप्रकारनंआसिर्वादवियावपुर्वयश्चिम उत्तर
दक्षिणायाराजापनिआसार्जेचायाव धंदे २ नरराजधकंवधाईयाना
व थव २ देसससिहावनजुला ॥ थनंलिईडादिदेवतापनिस्वर्ग

॥ नर ॥
॥ २५ ॥

सविज्यायधकं विज्याकवेलसलयाश्वाकास द्वाफलव कलिव लस
नापलाकजुलं थोवेलसई आदिदेवतानं हे द्वाफल कलिद्वयनिनिल
गनवनेते नाधकंधाल द्वाफल कलिनंधालं जिपनिदमयंतिया
स्वयंवरसवनेते नाधासेंलिई आदिदेवतानं आग्यादयकल हे द्वाफ
ल कलिदमयंतिजा नरराजानं स्वयंवरया नावकायधुनकल आव
द्वयनिदुयातवनेते ना लिहाहुनिधकंधासेंलि द्वाफल कलिनिलस्य
नंधालं भोई आदिदेवतापनि अमथेजुसेंलि जिपनिसेनं नरराजा

॥ राजा ॥
॥ २५ ॥

यातदुखविवनधकंधासेंलिई दुनं आग्यादयकल हे द्वाफल कलिद्व
मिसेनं वयातदुखवियमने द्दमिसेनं वियासरापद्वमित्तलाईधकं
आनादयकावई आदिदेवतापनिपे संस्वर्गसविज्यातं ॥ थनंलि
कलिनं द्वाफलयातधालं हे द्वाफल दमयंतियात विवाहयायधकं आ
सातेयाव वया आव दमयंति नंधालसा नरराजाया देस आसाया नाव
विये जिबद्वजानाव हे द्वाफल द्विजुलयायाससदुविनाव जिनेंथि
नकावविये नरराजाजुलसांजुलत्वायिगुलिस अतिप्रेमथुकाधकं

॥ नर ॥
॥ २६ ॥

धकंधयावृद्धाफलनंधालं हे कलिधनधयागुसकतांबु रुययायधुनजि
नंजवसेनं धनधयाथेयायेथुकाधकं द्वाफलकलिनीलसयासमधा
रयानावनिखंधदेससद्वनजुल ॥ थनंतिनरराजावदमयंतिव
विवाहारयाईगुसमाचारसियकावृनानादेसयालोकपनिवयावसुमं
गलबायथानावचित्रविचित्रयाप्याखनहुयकावृसकललोकवयाव
अनेगउत्साहसवदजुयवृप्याखनहुयकावृवादेधानावचोनभोधि
नउपाध्यानंजुलसांगुलिनविवाहयाकर्मयाविधिगुलियायेमालावृ

॥ राजा ॥
॥ २६ ॥

चोनउलिनयारयानावृकहूसयादिनसकंन्यादानजुलधकंदैवज्ञनं
जुलसांघरितयावृसुभवेलाविवालयानावृचोनंभिमराजानंजुलसां
जिताजनयातजज्ञसालासवोनायनावृजालंकारनंनियकावृयातय
नंवरयाजरिजवाफनंनियकावृनववेलासदैवज्ञनंधालंभोमहाराज
जावृजोवेलाजुलधकंकंन्यादानवियधकंदैवज्ञनंधावृगुवचननेना
वृभिमराजानंदमयंनिकंन्यावोनकलछोयावृकंन्यातनकारनंथेन
कलवृलं ॥ थनप्रेहितनंजुलसांनिलसयागोत्रवोनावृकंन्यायामा

मनें संखधारा दुहु धारा हाय काव भिमराजा नं जुलसां हामलक स कं न्या
 या ला हात सत या वनर राजा या न कं न्या दान विलं ॥ कं न्या दान विय धुन का
 व. प्रोहित उपाध्या जो सिध निस्त दक्षिण विया व. भोजन या न का व. नाच
 गीत. वाद्य मंगल या न का व. वृष निस्त. जो गप प्रमाननं. सल किसि अने
 ग सुवर्न दर्श. अलंकार विया व. वेला विया व. द्योतं ॥ ॥ थनं लि रात्रिका
 ल जु या व. स येन या य समय जु या व. नर राजा दमयंति राज कुमारी. निरं
 त्रि पुरुष को था स धे ने द्योतं. तिल खि पुरुष या थ व. दुष या र आ ग्या दय

॥ राजा ॥
 ॥ २ ॥

कलं. दमयंति नं धालं हे प्रान ना थ दल पो ल जुलसा मा हात व धन राजा
 ख व. अथे नं अने ग त्रि जन य नि से नं दल ये या द. वेला स जि अ भला या न
 तोल ता व. विज्या यु. जित हो मा या स्य विज्या य माल ध कं विन निया नं. थुलि
 दमयंति या विन निते ना व. नर राजा नं आ ग्या दय कलं हे प्रिये दमयंति रा नि
 आम द नं दुख हाना जि नं जुलसां अने ग जल उपा य या ना व. द जि न ला ये
 धुन आ व. द वि ना नं मे व स्त्री य नि से नं अने ग कारणं धालं सां जि नं ख ने
 ने म खु द जुलसां जि प्रा ता नु ल्य जुल द न थु गु या कारण स दुं सं दे ह का य

सुमासधकं थिथिं परसपरख आज्ञादयके धु नकाव थिथि आनंदनं सु
 वनाया नाव कामक्रिया संभोगया नाव सुख आनंदनं चो नाव चो नं ॥
 थ नं लि उषु नुयारत्रिकाल हना व प्रातकाल जु सें लि दना व भिमराजाया
 थास व नाव वेला फे नं ॥ थ नं लि भिमराजा नं जुल सां थ व पुत्रि दमयंति
 राजकुमारीया नं अने ग सुवर्न आदि नाना रत्न न दर्ब सधिसहित विया
 व नरराजाया नं जुल सां सलकिसि अने ग सैने नं लि तका व वेला विया
 व द्यो क जुलं ॥ थ नं लि नरराजा दमयंति राजकुमारी सहित नं व

॥ नर ॥

॥ २८ ॥

राजा

॥ २८ ॥

वं थ व थास थे न कल व नं थ व दे स थे न का व सुख आनंदनं प्रजीयति
 पालया नाव आनंदनं विज्या क जुलं ॥ थ नं लि कारांतर सदैव या जोगनं
 नरराजाया ईदु से न राजकुमार ईदु से निराजकुमारी पुत्र पुत्री द सें लि
 सुख आनंदनं वीज्या नाव चो न थ नं लि कलि द्वा फल पति से नं नरराजा
 या कुदिन गो वे ल स जु ई व ध कं चो न चो चो द १२ द सें लि ग नं थो या अद्द
 र्म जु व गु म ड या व ग थो थो या न गो वे ल स न स या ये द ई व ध कं कलि
 नं द्वा फल या न धाल थ थे स म धार या ना व चो न वे ल स नरराजा जुल सां

१०

५

०

५

१०

१५

२०

२५

३०

20

॥ नर ॥

॥ २६ ॥

सुदिनपुत्रावन्निने कर्मयायधकं विज्यातं ॥ थुगुस्वयाव कलिनं धालं
 भोद्याफल आव जाजिलपाससद्विनाव जननया येधकं धावगुवच
 ननेनावद्याफरनं जिद्वधकं धयाव द्याफल जुयालयापाससद्वि
 नावचोने कलिनं जुलसां पुष्करयाथासवनाव धालं हेपुष्करदिन
 रराजायादासिजुयावद्यायेचोना धिनं नरराजाया राज्यगुलिदया
 वचोने उलिजिनं जुलसां दिन जुलनं त्यातकावदिय नरराजा जुल
 सां जुललयाय गुलिस जनेन पे मथुकाजि जुलसां अति जुललयायस

॥ राजा ॥

॥ २६ ॥

10

5

वधुका जिगुस्वनेसेदिस जिजुलसां बासायह पकयावचोने दिनं
 जितया नावदिस ववेस जुललानावदिस धकं धागुवचननेना
 वपुष्करया मनसरवधकं भालपाव मनसहर्षमानया नाव नररा
 जायाथासवनाव धालं ॥ भो माहाराज किजिस जुललयाये लुयो धकं
 धालं थुतिपुष्करया भाषाने नाव नरराजानं धालं हेपुष्करद्वनदु
 पाये धालं लिपुष्करनं पासायाय धालं थोवेस नरराजानं पासा
 कानं पुष्करयादाउपरे जुलं आवपासायामुलगथे धकं धालं ॥

0

5

10

15

20

25

30

॥ नर ॥

॥ ३० ॥

व्याख्यायिदामविलं॥ ह नं पुस्कर नंयासा कानं नर राजानं दर्शयानं
थोसक तां त्या कलं॥ सकनं नर राजानं अने गदर्शयानं थो नं त्या कायनं
थुगुपकारणं॥ पाको २ धन डव त्यान का वयेनं॥ थथे जुल्वा गुखना वद
मयंति व॥ मंत्रिगण पति वना व विन नियातं॥ भो नर महाराज थुलि म
द्वि वु सें लि ह थिया ना व हि ता व विज्या य मने ध कं विन निया क गुने ना
वनर राजानं आज्ञा दय कलं॥ हे द मयंति॥ हे मंत्रिगण पति जि भाविक
म स ग थे यात अ थे जु ई व॥ त्यात सां बुत सां थो व ना प हि ते ति नि॥ थु

॥ राजा ॥

॥ ३० ॥

किस जिलि चिले मखु द्य नि हा ला व चो ने मने॥ जिरा ज्ये समे न फुत सां
सिते ति नि॥ द्वि मि जि व गु द्वि मि से नं स्व व ध कं धा गु आज्ञा ने ना व॥ द म
यंति मंत्रि भारदार पंच पर मान॥ विवारी थो पति समु ना व सम धार
या ना व मन स डुख जु य का व॥ द मयंति नं जु ल सां पंक्षि क सार थि वी
ना व आज्ञा दय कलं॥ हे पंक्षि क सार्थि मा हारा जानं अने गपु कार नं जु ल
ल्वा ये मने ध कं बु रु य या ना नं बु रु य म जु व॥ अने ग दर्श स क तां फुत
आ व थु गु था स जि नं भि नी गु ज्या म ख ने धु न आ व थो ई ड से न राज कु

॥नर॥

॥३१॥

मार ईदुसेनिराजकुमारीनिर्लेजिवालजुया हजुरसदनथेनकावविद्ये
मालथोनरराजायातमसथोवालषयनियार्ईव थुलियाकारनसधा
यधकंआज्ञादसंलिथुतिदमयंतिरानियाआज्ञानेनावपस्विकसार्थि
नंजिदधकंराजकुमारराजकुमारीनिसंबुज्येयात्राभीमराजाया
थासत्रयेछेनं ॥ थनंलियस्विकसार्थिनंजुलसांभिमराजायादेसथे
नकावराजायाथासत्रनावराजकुमारराजकुमारीनिसंबियावविस्ता
रविननियानाववेलाकयावलिहावयाव अन्ननंरितुवर्नराजायाके

॥राजा॥

॥३१॥

चाकरीचोनवनं अन्ननरराजायाधनडुकोदुसेलिसलकिसिराजे
समेतदुसेलि नरराजायानियावचोकोवस्तुकडमयंनियामसतिया
वचोकोवस्तुकवाहिकनंदुंअलंकारमदयापुस्करनंधालंहेमहाराज
आवद्धलपोलयायायगुदुंदतिलाराजेसमेतजाजिगुजुलदमिनिस्
विपुरुषदतिआवद्धयनिगनवनेनेनाकुनिधकंधासंलिनरराजनं
धालं आवगनवनेगनचोनेथथिनंमहाअवस्थाजुलदुयायहेद
मयंतिजिजादेसांतरवने दजुलसांदनववाजुयाथासहुनिधकं

॥ नर ॥
॥ ३२ ॥

आग्यादसेलिदमयंतिनंधालं॥ भोमसराजदलपोलयातजिमिसेनं।
अनेगप्रकारनंविनतिया नानंविनतिलगयेमजु आबदेसत्याग।
यायधकंआग्यादयकल जिततो लतावनथे धयानंजिगनवनेदल
पोलयाधर्मथथेलादलपोलमदसेलिजिजनमजुयायादुप्रयो ज
नथनिजिवाजुयादेदयेवने दलपोलगतविज्यातअनजिवने
धकंविनतियासेलिनरराजानंआग्यादयकलं॥ हेदमयंतिदतआ
मथेधासेलिथोदेसत्यागयायमरु थुगुदेससवनियादलसयादे

॥ राजा ॥
॥ ३२ ॥

सव्रतावचोनजुल॥ ॥ धनंलिपुत्करनंनरराजाथुगुदेसदनिध
कंसमाचारनेतावचोनजुलं पुत्करयामनसथुलिभालपुथोनर
राजाथोदेससचोसेलिजाथोराजलिकायतविलंबमदूज्यूधकंभा
लपावदेशयाकोनवालतो लतावदेससचोयकलदोतं हेपुंजीय
निथोदेससनरराजायातगोससेनं दुकयाववासवियावतलव
लयातजिवंधनंसरवस्वकायधकं थुगुदेसंधयावजुलं थो धा
वगुनरराजानंतायाव जिगुकाररासथोवनियागथेपु केधकभा

॥ नर ॥
॥ ३३ ॥

लयावजिवनेनेलधकंवेलाकास्यलिवनियानंघालंभोमहाराजाआ
वगतविज्यायनेना.राजाजुयावसुखमार्गनंविज्याकलधर्मीत्मा
जुयावप्रजाप्रतिपालयानावसुखनंतयावविज्याकलसकस्यानं
रक्षायानावतवसराजायात.थथिनजवस्ताजुल.हाहाधकंधया
ववनियायामहादुखजुयकावखोयावविननित्यातं॥ भो नरमहा
राजादमयंतिमहारानिदलपोलपनिस्तगथेकुधकवेलाविये
दलपोलपनिस्येनंजियनिवनेधकागपादस्यंलिदलपोलप

॥ राजा ॥
॥ ३३ ॥

निस्तगुलितद्वयमालवलुकमालकासेविज्याहुनिधकंधयावअ
नेगधनद्वय.हेवनेतयावविलं.थनंलिनरराजानंआगपादयकलं
हेवनिद्यादतंजिगुउपरसथुलितकरुणादस्यंलिमहादयादतआव
दतंविद्वगुद्वयजितदुयायगथेकायेकयावदुयायसुनानंकोवि
युवजिजुलसांकुदिनयाफलनंथकाथथिनवियनितुलआवजि
कर्मगथेगथेजुईधकंधयावमिरवानंखोविहायकाववेलाकयाव
विज्यातं॥ ॥ थनंलिवनियापनिमिरवानंखोविहायकावखो

॥ नर ॥
॥ ३४ ॥

यावथोपनिवृत्तगुरुनेदतलेसोयावचोनथनंलिनरराजादमयंतिवि
उरुषदेसत्यागयानाववृत्तं लसप्यासवायावसंखतोनाववृत्तजुलं थु
गुप्रकारनं वृत्तं दुलिथायसलसकलित्वं द्वाफलवृत्तिल सुवर्नयापा
जुयकावजतेतवानला कपंदिजुयावृत्तिलं चोनावचोनथोपंदिनिल
चोनखनाववृत्तनरराजानंदमयंतिआतधालं हेदमयंतिथोपंदिनिलला
यमालजतं नपीत्यानावचोनथोमिगुलानय पाजकमियावृत्तये
दर्यदयकेधकंधयावृत्तगातोयावृत्तगानंतीकपुयावृत्तजोनेधकंजोनेनेनवेस

॥ राजा ॥
॥ ३४ ॥

सपंदिपनिसेनंउगुगालुधांतजोनावृत्तआकाससवोसेवृत्तपंदिनि
लसेनंधालं हेनरराजाजिपनिनिलसेनंदसप्याससडुविनावृत्तसवा
सायारूपकयावृत्तितकावृत्तनराजेसमेत अनेगधनइय वृत्तकावृत्त
स्करयातत्यातकावृत्तविया द्यपनिनाघंराज्यनं पितइयधुन जिपनिनि
ल द्वाफलकलिथुका पंदिनारूपकयावृत्तयाधुका द्यनजिमितगन
जोनेफईव धयावृत्तगुगालुधाजोनावृत्तनेमदयकवोसेवृत्त थुलियं
दियावनेनावृत्तनरराजानंआगादयकलं ॥ हेदमयंतिआवृत्तयायनि

॥ नर ॥
॥ १५ ॥

लसयाद्युगाजुल दधाससात्रिजातिद्वनतगामदयकंमजिब्रजिजा
पुरुखजातियातगा मडुसांखमडुथुका धकंगामदयकंवनजुलं रात्रि
सगावद्धिवद्धिकायावधुगुप्रकारां वं वनया अंतरसथेनकाववन
नसदयावचोनगुफलपुलआहारयानाववनसदयावचोनगु हिलि
नाव नयावधुगुलिप्रकारां प्रतिपालया ना वरत्रिसगावद्धिनंफाय
काव वद्धिथमनंफायावधुगुप्रकारनं चोनजुल ॥ ॥ धथेजुजुपुषु
लिद्वगुरवन थोपुखुलिसन्यानिहलानाव हयाव रनियालाहति स

राजा ॥
॥ ३५ ॥

वियावधालं भोरनिथो न्यापाखयानावतिव जिअस्मानयातवनेध
कंधयावदमयंतियात न्यालवहानावथमनंअस्मानयातविज्यातथो
वेलस न्यापाखयायधकजो नाववनवेलसथोन्यापुषुलिसकुतिन
वनावपुषुलिससिलबमवेलसथोन्या फिति २ सनावपुषुलिसव
न थोवेलसदमयंतियामनसआसार्जवायावधालं हरि २ राजायाहे
वनेदुधायधकंमनसमहाडुखनं चोनवेलसतरराजाथेनकलवया
वआणादयकलं ॥ मोखिआमन्याद्यजितहकिद्वलद्वनतनवध

॥ नर ॥
॥ ३६ ॥

कंधयाव. थुगुलिप्रकारनंवारंवारधयावदमयंतिनंकनेमद्यालाव
सुमुकंचोनथथेजुसंलिअतिकोमलवचनयातावविनतिगान. भो
स्वामिजिअतिपित्यातावनयधुनधकंधालं ॥ थुलिरानियाविनति
नेनाव. राजानंआग्यादयकल. भोस्त्रिदलज्याचायमम्वाल. दईवनंवि
यागुडुखडुया. दनंनलमगुजिनंसिलधयाव. थमनंनंसेंसिलयाडु
वातदगुलिथेनं. थोथायसनरराजानंआग्यादयकलं. भोदमयंति
थुगुलिलनंनंसाविधाधयागुपरवतजुल. सकभिनंसमुडजुल.

॥ राजा ॥
॥ ३६ ॥

हनंथुगुलनंवनसादधिंदिसावनेगुजुल. हनंथुगुलनंवनसाथनंस
दिजोजनयाकदनववाभिमराजायादेसवनंगुजुलधकंधागुराजा
यावचननेनावदमयंतिनंधाल ॥ हेस्वामिजितमामववुनंहुंयावम
गुदलपोलविनानंमेवसकतांयर्थथुकादलपोलसेनंजितनोल
तावदोयगुईद्यायायेधुनलाकि. हनंजिबोवायाथासविज्यायगुई
क्षानुललाविज्यायगुमनजुलसाविज्याहुनिधकंविनतियासेंसि
राजानंधालंहेपृयथथिनंदवलफिजिसगथेवनेधकंरवहानाव.

॥ नर ॥
॥ ३ ॥

वदं वाचा जाया वद गुलिथान सवास चोतं रव सुता साया ना व गा छ
पुनं निह सया फाया वदे ता व चो न जु ल ॥ थ नं लि द म यं त्रिया
अते त ने ला व डेल व ल जु ल थो वे ल स रा जा नं जु ल सां द म यं त्रिया अ
ते त डेल व गु स्व या व अ त्रि क रु गा चा या व थु ति भा ल पु थो नं जि गु सि
नि मि र्ति नं थो वि च रा त्रि जा ति नं म हा ड र व सि ल जि व ना य व त ले इ नं
गु लि त ड र व सि यी म सि या जि धा ल सा म हा पा य स डु वि ना व चो न ल
थो या न गु लि त डु र व सि ये के जि नं धा ल सा थो तो ल ते फ ई व म रु ग थे

॥ राजा ॥
॥ ३ ॥

या ना व तो ल ते जि प्रा न सु ले थो या डेल व व वे ल स स्व या व धा ल सा सि
क ल व व रो व र जु या चो न थो वे ल स व ने फ र त सा बा हि क डेल नं चा सें ति
जा व ने जि ई व म रु थु लि या का र त स जा व जि व ने मा ल ध कं जि म ड सें
लि व या व दु या छे व ने गु ल सु धा क ने धु न ल स डुं जु ल सा सु ना नं डुं या य
फ ई व म रु थो जु ल सां म हा प्र ति व ता थु का थो या न डुं जु ई व म रु ध कं भा
ल या व थो या न तो ल ना व व ने जु ल ॥ अ थे नं नि व लु न ग थे व ने थो ने या
व चो न गु गा बा थु थ या व ये ने ध कं स्व य वे ल स स्व र्ग नं गा चा ना व वा पु नं फ

॥नर॥
॥३८॥

यकाव वायुथमनं कालं थुलिधुनकाव हायदमयंति २ दनतजिनंग
थे तोलतावतथे हेदैवभोदमयंति यातचंद्रसुर्जेनं मखनथासथथेदे
तावचोनलागथे तोलनेथुगुलिपुकारनं विलाययातावकयाथे धिर्जया
तावमनसभालयलं जावदुयायेदैव नं जुलसां दुनययातावविलजि
नंदुयायेधकं तोलताववनं ॥ थनं लिचिभायभुवनाव माया तोलने
मफयावलिहावयावरवा लखयावधा लं जिने तोलताव वनानं थन
वनानंतरसगथे निर्वाहजुईव जिने जुलसांगथे वने धकं धयावनुगल

॥राजा॥
॥३८॥

कपालसदायावरवाव रवा लखयाव हे लनं नाईवधकं वनं हाकनं २
लिहावयाव हायेपुये शिपरतिथुलीजुल दनं जिखा लखनिति निला
खधकं खोयावचोनं थनं लि कलिनं वियागुदुखयाकारनस राजाया
विज्ञथिरमजुयावदमयंति रा नियात तोलताव वनानंतरस खोसे २
विजातं ॥ थनं लि दमयंति या हे लनं नायावखकवे लस प्रा
तकालजुयावचोनं थोवे लस नरराजा मखनाव महविलाययाताव
हेनाथ महाराज जितथधिं नवनानंतरस तोलताव दलपोलगन वि

॥ नर ॥

॥ ३६ ॥

ज्याना जिथ थिं नमिसा जाति अभला गथे उधार जुई वहे स्वामि द
लपो लसुं जिवा जंतु नं लाकं य न ला हाय स्वामि २ नाथ धकं विलाप
या नाव जिथ थिं न अनथ या न वा ना व ग न वि ज्या ना गु गु था स वि ज्या
न ध कं हा २ कार या ना व उ रे थु बे मा ल जु ल खो से २ मा ल जु से नं
म लु या व थु गु ल नं व ने मू ध कं था स २ मा ल जु से लिल म लु या व अ
ति विलाप या ना व मा ल जु ल मा हा त व धि क ल ल अ जिं ग र द स से
नं रा नि या त नु या व छो ये ते नं थो वे ल स द म यं ति नं व वा या त न र रा

॥ राजा ॥

॥ ३६ ॥

जा या ना म ज क क या व जि या न र क्षा या से वि ज्या हु ने ध कं विलाप नं र को
लं थु गु पु कार रां चो न वे ल स दै व या जो ग नं उ गु लि था य स बा धा द
स थे न क ल व या व बा धा नं बा ला नं क ये का व थो अ जिं ग र स्या ना व वि
लं ॥ थो वे ल स बा धा नं द म यं ति या जो भ न र वा व बा धा या का म
नु ल्ये जु या व द म यं ति या त जो ने ते न वे ल स द म यं ति या कौ र्ध उ त्त
ति जु या व श्रा प विलं भ स्म जु य मा ल ध कं ध या व बा धा भ स्म जु या
व व नं थ नं लि अ न नं भ ति वा व से ति सिं घ द ल ना प ला नं द म यं ति

॥ नर ॥

॥ ४० ॥

नंतेने हे मृगाजसिंघ नरराजागनंखंलारवनसाजितकवमखना
गुजुलसाजितभोक्षयावजिगुदुःखकुतकेधामाव धावगुभाखाने
नावसिंघयामनसभालपुथो महादुखनंवलसरव थोयातनयेम
तेवधकंभालपावदखेचिलावलतोताववनं ॥ अननंदमयंतिचि
भायभूवसेंसिआमरमादगुलीसतपसीदसरवनंथुगुलीथाय
सवनावस्वकवेतसतपसियाकेलाहानहाजलपावनमस्कारया
नावचोनंथोअतिदुःखनंचोनखनावनपसियाअतिकरुणाचाया

॥ राजा ॥

॥ ४१ ॥

वजाग्यादयकलं हे व्रीह नदुदुखजुलधावधकंजाग्यादयकावद
मयंतिनंविनतियातं हे नपसिजिस्वामिजुलसानरराजाथुका जु
लनंवनुनावराजेभरस्तजुयाववनवासवयावचोनोथुगुप्रकारनं
जुजुजिस्वामियागादपुयंदिनंहरनयानावयेन गादपुनंजिघ
निनिस्वस्वाफायावचोनावेलस जिघालसाहेलवयावचोनहे
लनंवायकावस्वयावेतस गावापुजकदयावचोनवापुगानंजि
स्वामिमद थथिनपितिजुयावचोनजिजुलसांजिस्वामिमातजु

॥ नर ॥
॥ ४१ ॥

यावद्वया जिगुदुखयाख द्वायधातसागुलि द्वायजिथचिनयापि
जुयावचोनाथुकाधकंविनतियासेलि नयसिया नं आग्यादयक
लं हेराजगुविद्वनजुलसांलियनसथवदेसवनावनरराजानाय
आनंदनंसुखभोभनंचोनेदैवतिनिथुका हतासवायेमने जिगु
वचनवर्थजुईमरुधकंआग्यादयकलं ॥ थुलिआग्यादयकाव
नयसीयाअनर्धातजुयावविज्यातं ॥ ॥ थनंलिदमयंतिनंते
यसिमदूरवनावआसार्जवायावथमयकानरवहानावअननं

॥ राजा ॥
॥ ४१ ॥

वद्वंदमयंतिनंआसिकायातं ॥ हेपरमेश्वरहेदेवजितथचिनदु
खविपतिआसार्जजुलंथोनरराजागनवन गनचोनथोयादुना
मात्रजितप्रसन्नजुयमाल जिगुदुःखपिडापुनकावविज्याडने
धकं सला २ व वंजुं दुगुतिथायसवनिया लोकचोनावचो
नगुखनं थोखनावथोमिथासथानकलवनवेसस थोवनि
यायामनसउईथोनायावगुलिद्विनियाविसेवनं गुलिक्षि
यामनससंदेहजुयाचोन गुलिद्विसेनं हतकावहतंगुलिद्वि

॥ नर ॥
॥ ४२ ॥

सेनं करुनाया नावतेन हे त्रिजन दसु जुई वगन नं वया धकं ने नावद
मयं नितं धाल हे भाजु पति जिजुल सां मा हा पाधि निथुका जिस्वामि नररा
जा नं जुल सां जित थ थिं न वनांतर स वाना वन थल आवजिनं थो वनांतर स
माल जुया नं जुय के मफया व जिजुल सां छिस्कर पति के सर न वया धकं
धा व गु भारवाने ना व वनिया पति सेनं धालं हे त्रिजन दन स्वामि सु जुई व
धकं नेन दमयं नितं धालं हे भाजु पति जिस्वामि जुल सां नर राजा थुका
राजे भरत जुया व वन वा स वया रात्रि काल स जित वाना व गन विज्या न

॥ राजा ॥
॥ ४२ ॥

तम सिया आवजि थ थिं न हवाल जुल छिस्कर पति सेनं वनाला धकं धा व
गुने ना व सुचि तीय क वनिया पति सेनं धालं हे राज पुत्री जिमि सेनं जानर
धया गु घा व ज क सिया दु नर राजा धया स जा गनं मखना धकं धालं हे
नितं धालं हे भाजु पति छिस्कर पति गन का ये ते ना जि द स छिस्कर वना
पचो ना व ये ने माल धकं विन निया क गु भारवाने ना व वनिया नं धालं
हे राज पुत्री जि पति जुल सां सुभाउ राजा वनिया थुका आव थ व दे व
ने न वया आवजि पति सना यं विज्या य धाल सा विज्या हुने धकं धा व गु

नर॥

॥४३॥

नेनाव थोमिसनापं वनेभा लयाव थोपनिसनाप वन जुलं ॥
थ नंलिदमयंति स हित नं वनियापनिस कलेंचेति दे स वन जुल थ
नंलिदे स या धा का थे ना व सु चिवनियापनिस कलें थ व २ दे व न जु
ल ॥ द म यंति जु ल सां वने था स ग नं म द या व ग न व ने ध कं भा ल पा व
व नं ला य कु ल या स मि प स नो न फ ले वा स व ना व वा स या ना व नो न
थ नं लि स ति यु नु सु थ झा यां सु वा डु रा जा या मा म रा ति नं र व ना व मा
हा डु र व नं नो न स सु ख व ध कं स रि व प नि स्त धा सं डु मि सा द स थ न

॥राजा॥

॥४३॥

वो ना व ह कि ध कं धा ल जु यो ध कं वो ना व य न जु लं ॥ थ नं लि रा नि या
ह जु र स थे से लि रा ति नं द म यं ति या के ने नं हे त्रि ज न द सु ख व ग न नं
व या ध कं ने से लि द म यं ति नं वि न ति या तं हे मा हा रा ति जि जु ल सां न र
रा जा या द सि थु का न र रा जा या रा ज म भ र स्त जु या व जि जु ल सां म हा द वा ल
डुः ख जु या व जि अ ने ग था स हि ला व थ न व या ध कं ध या व द म यं ति या
भा र वा ने ना व रा ति नं आ ग्ना द य क लं हे त्रि ज न द न त नि र वा ह या ना
व वि य आ म थे डुः ख भा व या य म ने धि र्ज या व जि पु त्रि सु मं द या स

॥ नर ॥
॥ ४४ ॥

विद्यानावतय वनापसुखनं चो नकुनिधकंधालं दमयंति नंधालं
हेमहारानिजीजुलसां छलपोलया जाग्याथे चो जां चोने जिधालसा
सुयागुथलसनयमजिव चियंमजिवसुनां जिवनायसंभोगया
यधकं ववपनिस्तजिवकाय दंदयायेमालसां जिगुविनतिलगये
जुयमाल जिछलपोलनंधयाथे चोने धकंधयाव थभारवानेनाव
रतिनंधालं हेत्रिजनछनगथे धाल अथे यातावतय धकंधयाव
थवपुत्रिवोनकलछेयावतलवहानावसुमुजानं मामनंधयाथे

॥ राजा ॥
॥ ४४ ॥

१०

५

थवसविद्यानावतलजुलं ॥ ॥ थनंलिदमयंति याचानं क्षिने नर
राजाजुकोसुमरनायातावदुःखनं चो नकुल ॥ थनयागुखथुति ॥
थननरराजायजुलसां गावापुनेयाव अनेगवनांतरसहिलावजुलं
छडुयादिनसवनानंतरसमितयावहवगुलिथायस अकासमात्रनंस
लतलं हेनरराजकुमालजितरथायावधकंधावगुः सवदतायाव सु
हालधकंधलवन थोथायसनागदलवसलपंचो न थोसनागधालं
हेराजाजिजुलसां करकोतकनागथुका नारदशिखीनंसरायविद्याव

०

५

१०

१५

२०

२५

३०

॥ नर ॥
॥ ४५ ॥

गन्तव्येनमप्यावथनचोनेमालथोथायसमिदसेवल. जिप्रानवनिन
जित्तमेलेहेयावतथि. छलपोलगनविज्यायमालजनविज्याहुनिधकं.
वुहजिन. चिकिधिकलजुयावविय. जित्तमेगुथासचित्तसेविज्याहुने.
जित्तउपकारयासेलिजिनंछलपोलयातउपकारयानाववियधकंध
याव. चिकिधिकलजुयावविलं. थननरराजानंहेयावतथेधकंभाल
पावमिदनेधुनथासककोतकनागयात. भिंगुथासखयावनागयात
तोलेतेनवेस. नागनंधालहेराजाहिपलाखनिनावतोलेतसेविज्या

॥ राजा ॥
॥ ४५ ॥

१०

हुनिधयावराजानंयलाखनिनावतोलेतेनवेस. ककोतकनागनं
राजायातविखहोयावविलथोवेसराजाविरूपजुयाववनं. नागनं
धालंहेराजाछलपोलविरूपजुलसांखमहु. उपकारयायनिमिर्तीनं
विरूपयानावविया. विखसकतांछनतदुखवियावचोनह्यातलग
यजुईवछलपोलजुलसांनरराजाधकंधायमनेवाहुकसारथिधाव
रितुवर्नराजायाकेचाकरिचोनहुनि. वराजानंछनतअक्षोहृदयवि
याविईव. छनअश्वहृदयविद्याकाईवथुगुथासनिसेंतिनिछल.

५

०

५

१०

१५

२०

२५

३०

॥नर॥
॥४६॥

पोलया कलानंजुईव. छनपुत्रपुत्रीपनीनायलाईवधयाववस्त्रविलं
छजुवस्त्रनथथेविब. छजुवस्त्रनछनस्वरूपजुयवेससजिव. ववेस
सरूपझापायाथेभिनाववईधयाव. राजानंनिजुवस्त्रकयावछजुव.
स्त्रनंजनंनितियावछजुपोलचिनावयाद्यावस्यकवेसस. नागअंतर
ध्यानजुयाववतं॥ ॥थननागयाउपदेसथे रिनुवर्नराजायाथा
सवनजुल. रिनुवर्नराजानंछसुधकंनेनं. नरराजानंवाहुकसारथि
धकंधालं. राजानंधाल. हेसारथिछनजिमेवसारथिनिलडुवयति

॥राजा॥
॥४६॥

नायचोवधयावजिवधकंअनचोनवनं. थनंलिवाहुकनंसंध्या
कालससिलो कछपुवोनं॥ करुक्षमासांतास्वासं. सितासेननपश्चि
नि॥ स्मररापतस्यमंदस्यकवासंधोपतिष्टति॥ मेजिवसारथिननेन
वाहुकनडुखयारवहानावचोन॥ थनयाखथुति॥ ॥थनंलिभिम
राजानंजुलसांछयपनियारवालस्वयाव. थोमिसमामववुमनव
नगनचोन. रवोजययायमालधकंभालपाववांछनसलतावधालं
दसयंतिनरराजागनडु. गुगुदेससवनधकंथेकनादयकाववल

॥ नर ॥
॥ ७ ॥

वयातपसादविय नापं बोना हवला यातना मंदगुलिविय धकंधया वमा
यकल दोनं बांलनपनि देस २ हिला वमा लजुलं ॥ बांलनपनि दमयंति
चोन देस थेनी बांलना पनि खना वदमयंति नं विलापयानं थो घो वगुरा
नि नं खना व बांलना बोना वरा नि नं नेनं हे बांलना दखना वजिसधि
छा यखोल दुकारन कने माल धकं जाणा दयकलं रा निया वन नने ना व
बांलना नं वि नतिया नं भो महारा नि थो जुलसा भिमरा जाया पुत्री दमयं
ति थुका नररा जाया न वि या नं ल थुका नररा जा जुल नं राजे समेत जुल

॥ राजा ॥
॥ ७ ॥

नवु ना वनि सत्री पुरुषं देस मागया ना व वन धकंधालं अवले निस्पंत ना
व बोन जा व थो भिमरा जान जि पनि द्यो या व माय कल हल देस २ ग्राम हि
ला व मा ला व वया गनं लुय के मफया व थुगु देस थेन कल वया थो दमयं
ति रा नि थन चो ना व चोन जि खना व थुका खोल थो या व वा जुनं बो न कल
हल धकंधा व गु बांलना या भाखाने ना व राज मा ता व सु मडा निलसे नं
हाय दमयंति हाय पुता धकंधया व द जा जिके हे या ख्या व थुका थठे
दन जि खना व छये गु यत या ना व चो ना धकंधि थिं घ स पु ना व हर्ष वि

॥ नरा ॥
॥ ४८ ॥

स्मयया नाव महविलायनं खोलं ॥ थनं लिदमयं तिनं जेष्टमाता व राज
कुमारीयात बोधविया व दुयाय जिगुदुखया खगुलित विनतिया यदुख
या खकने धाल सा लजा या पुया निमिर्तिन गुपतनं चोना जिउयर सम
हा क्षमाया यमाल धकं थि थिं बोधविलं थनं लिदमयं तिनं धाल भो माता
जिमा हा दुख जुया व विपत्ति स दुकया वरक्षा या ना वतल छल पो लय नि
नोल ना व वने गुजि मन स जाम दु अथे नं व वाने आणा दय का व हें से लि
जि वने छल पो ल से नं वे ला प्र सन्न जु य माल जिमा म व वा या दर्शन या

राजा ॥
॥ ४८ ॥

न वने धकं विनतिया से लि जेष्टमाता नं धालं भो पुत्रि छन वने गुई क्षा
जु से लि जित दु धाय हे पुता जिमी से नं म सि व या कार न स छन न स
वीया ना वत या छं भिन म भिन था स दं दु ख म ता सा हु नि ध कं धा व गु जेष्टमाता
या व चन ने ना व द म यं तिनं धालं हे माता जि थ थिं न दु ख गु वे ल सं दु न चो ना
वत व स महर्दे या जि जु ल सां भिन म सि न विनतिया ना गु दर् ई व क्षमा या
य माल धकं वे ला फो नं थो ने द म यं तिया व चन ने ना व अने ग पु तिया व
स्व ज लि ज ता प ज लं कार नं तिया का व चे ल भ्वा तिनं से त वि या व मंत्री सि

॥ २५ ॥
॥ ४६ ॥

याहीसीवरेवतयावसुवर्नयापासकिसतयावदमयंतियातवेलावि
लजुलं ॥ ॥ थनंलिदमयंतिरानिमंत्रिसियाहीसहितनसुदेववांस
रावनायभिमराजायाथासथेनकलवनावकुसलयावार्तायानावमा
नवधयादर्शनयायधुनकावदरेवोनावोनाथनंलिभिमराजानं
जुलसांपुत्रिदमयंतियारवालस्वयावजाग्यादयकलंहेसुदेववांसरा
मंत्रीगराहलपोलपनिमदयानंजिपुत्रीयासालस्वयेदतधन्दे२दि
दिस्करमनिधकंआनंदनसुसिजुयावजाग्यादयकलथुतिराजासुसि

॥ राजा ॥
॥ ४६ ॥

१०

५

जुयावमंत्रिप्रभित्तिंदकोसेनंविनतियातं॥भोमराजजिघनिवनेधकंवे
लाफोनंमंत्रिगनपतिभोखोनेनावराजानंजोग्य२थेस्वयावप्रसादविया
ववेलाविलंथनंलिसुदेववांसरायातअनेगवस्त्रनंतियकावयामदगु
लिवदोलदिसाहि१०००प्रसादवियावदोकाजुलं ॥ ॥ थनंलिदमयं
तियाकेगथे२जुलधकंनेनंववायाजाग्यानेनावदमयंतिनंथवगुदुख
याखसमस्तंविनतियातंथोनेपुत्रीयाखनेनावभिमराजानजुलसांदम
यंतियातअंतपुरसतयदोतं॥थनंलिपुत्रपुत्रीयनितिससेनंनेनंभोम

०

५

१०

१५

२०

२५

३०

॥ नर ॥
॥ ५० ॥

मवबाजुगोपुनविज्यानधकंधयावमामयसद्यसपुनावहृविसमये
नखोलंधनपुत्रपुत्रीखोलगुस्वयावदमयंति यामनस मवानसेनधाव
गुस्वयावमहादुखनंदतिफातयजुयावदुंखलायमफयावमुर्क्षजुया
ववनथोस्वयावमामनहारपुत्रिधकं विलापनमुर्क्षजुयाववनं ॥ थो
स्वयावभिमराजानंजनर्थजुलधकंपुत्रिमुर्क्षजुलधयास्त्रिनायंमुर्क्ष
जुलहेमंविहेसखीयति जावउपकारयायमालजिप्रातसंसयजुलध
कंजाजादयकलंमंविनविनतियातंभोमहाराजधिर्जयासेविज्याहु

॥ राजा ॥
॥ ५१ ॥

मिजिनंउपकारयायधकंविनतियानावतत्कारनंवेद्येबोनावरासल
यातकारनिखसयामुर्क्षनंकलनकाववेस्तादसेलिदमयंतिनंमामव
वायातविस्तारखविनतियाकगुनेनावचोनं ॥ थनंतिरमयंतिनंदुःख
सियागुस्वयानागुजुलगुस्वविस्तांतमामववायाहेवनंविनतियातंथु
तिपुत्रीयादुखहनागुस्वनेनावमनसजतिकरुणावायावमामववानं
सखेभरिधिर्जवियावतलं ॥ ॥ थनंतिरदुयादिनसदमयंतिनंजु
लसंमामयाहेवनंविनतियातंहेमाताजितप्रातरक्षायायधकंधाल

सानरराजायाखालजितकेव वसयाखालस्वयमदनसाजिप्रानयाजासा
 महु गथेयानानथोरजावयुअथेउपकारयासेविज्याहुनिअवसेनंजि।
 सशिरदिंडुयावजिप्रालाहुतयजुईवधकंधावगुपुत्रियाविनतिनेना।
 वमामनंराजायाहेवनेमिरवानंखेवित्तयावविनतियातं॥हेमहा राजमि
 जिसपुत्रिदमयंनियासशिरगनाववनजिहेवनेधासथोजिवरक्षायाय
 गुईक्षाजुलसानरराजाधनवईगुउपकारयासेविज्याहुनिधावगुभारवा
 नेनावराजानंजुलसानंकारणंआंलगापनिवोनावनरराजावोनावर

राजा
 ५१

अफतसा साहिदोसदि १००० ग्रामदगुवियधकंआगणादसंसिआंसनय
 निसेनंराजायाआगणनेनावनेततयारयातंमामनंधालंहेपुत्रीआंलगा
 पनिसदुंधयावदोयमालसाधावधकंधासेंसिदमयंनितनंआंलगापनिहे
 वनेधालं दसपोलपनिसेनंजुलसां देसश्यतिंवनावथोसीलोकवोनाव
 पशीक्षास्वसेविज्याहुनि॥सिलोक॥ कोनुतंकिंतयदित्वांवस्त्राहुंवस्थी
 तत्वय॥ममउलज्यविचिनेमुपनामउरक्षाप्रिया॥अर्थ॥हेउलजि
 वनांतरसदेनाववोनावेलसगावापुनानावयनावेलसजियकानेनो

॥नर॥
॥५२॥

लतावृक्षनथयेनिर्दयाजुयावृक्षनवनेधकं॥हेप्रियेपाननाथथुलि
याकारणसरातोदिनरेखावृक्षोनाहुंप्रसन्नदयकावृक्षमासथुगु
सिलोकदेस२सबोनाहुनिधकंधावृक्षनेनावृक्षिउत्राविवृक्षनरराजा
धकंसिसेगाकधकंधावृक्षवृक्षनेनावृक्षोसरापनिवेलाकयावृक्षन
जुलंथनंसिदमयंतिनसेनाथेदेस२यनिहिलावृक्षनसांउत्राविवृक्ष
उथुगुकथंजुजुंशिरुवर्गाराजायादेसथेसंसिराजद्वारसवृक्षोस
ननंदमयंतिनसेनाथेवोनावृक्षोने॥थनंसिवाहुकसारथिनंताया

राजा
॥५२॥

वरुसुकासतयावृक्षोविवृक्षकावृक्षिलोकवोने॥सिलोक॥वैखर्मम
थिसंवार्यगोपयंतिकुलंसीय॥आयत्मानत्सनांसाःजिवसर्गान
संसय॥अर्थ॥कुलसिनसस्त्रिविपतिजुलसाथवृक्षिन्गुपत
ननईवथमनंसव्यभरीसतेनंचोनेफतसासर्गवनेदईवथुलि
उत्राविवृक्षनेनावृक्षनादिवांसरायामनसथोजानरराजाजुईव
धकंमनसप्रतितायानावृथोउत्रादमयंतिनातनिकनवनेधकंव
ने॥ ॥वांसरादमयंतिनाथासवृक्षोधातंहेराजकुमाशिजिज

॥ नर ॥
॥ ५३ ॥

नेग. देस २ हि ला व द ल मो ल से न वि या गु. सिलो क. बो ना २ जु या सु ज्ञानं
उ त्रा वि य म फु लि प न स. रि तु वर्ण रा जा या स भा स. थो सिलो क बो ना स्त
या व. थो वे ल स वा हु क सा र थि ध या स नं रु सु का ल त या व मि खानं खो दि
व यं का व थो सिलो क बो ना स्व यां रा नी या त रा जा नं उ त्रा वि व गु सिलो क.
बो ना व के नं ॥ थु लि धा व गु व च न ने ना व द म यं ति नं मा म या था स व ना
व दि न ति या तं हे मा म थो न र रा जा जु ई व सिलो क या अ र्थ जि नं उ रु य या
ना व स्व ये धु न आ व द गु लि ज न न या य मा ल ध कं ध या व मा म नं धा.

राजा ॥
५३ ॥

लं हे पु त्री द न ग थे या ये मा ल अ थे २ या व ध कं धा व गु मा म या व च
न ने ना व द म यं ति नं धा लं भो मा तारि तु वर्ण रा जा या था स. सु दे व
ब्रां ह्म णा द्यो य मा ल ध कं ब्रां ह्म णा या हे व ने द म यं ति नं धा लं. भो ब्रां ह्म
ण द ल पो ल से नं जि गु लि वृ ष अ न थे न का व वि य मा ल दु धा ल सा.
रि तु वर्ण रा जा या हे व ने द म यं ति या स्व यं व र स. स्व य वि ज्ञा य मा ल
ध कं वि न ति या व ध कं धा व गु ने ना व सु दे व ब्रां ह्म न नं जि व रे वे. जि
व ना व व य ध कं ध या व वे ला क या व ब्रां ह्म णा व न ॥ थ ने लि रि तु व

॥ मर

॥ ५४ ॥

राराजायाथासथेनकावदमयंतिनंसेनाथेनविनतियातभोमहाराज
कहेसदमयंतियास्वयंवरजुईबदलपोलयाईसाजुलसास्वतविज्या
हुनिधकंधावगुआंसनयाभाषान्यनावरिनुवर्नराजानंवाहुकसार
धियाकेनेनहेसारथिकहेसदमयंतिराजकुमाशियास्वयंवरस्वले
वाधकंधांलरापनिवयावखवरकनवलउगुदेसथेनकेयातथन
सद्धिजोजनयानावचोनथनहिजिसेनंगथेयानावस्वलेवनेछनथे
नकलवनेगुसामर्थडसाधकराजानंधावगुवचननेनावभालपुअ

रजा

॥ ५४ ॥

होआसार्यथोगथेजुलथोयामनसदुखजुयावजकंस्वयंवरयायनेनलाअथ
वाजिवोनेनजतनयातलादमयंतियाजासत्यडुथुकासनेनोलनावमेवपु
रुषभजनायागुजाजिनंमखनाजिनननानंवेनेगुउपाययातखईवथु
निविचालयानावराजायातउआविलं॥भोमहाराजविदग्धदेससद्धिजोज
नयातसांजिनंवाहुनंथेनकाववियगुसामर्थडथुकासंदेहकायमनेध
यावसारथियाभाखानेनावराजानंआग्पादयकलंहेसाथिआसाछनसल
रथनयारयावधकधालथुनिसजायाआग्पानेनाववाहुकनंजुलसांजुल

नर
५५

दिनजुयावचोनपिंघंदिअंतगहिगहिजुयावचोनपिंसलपिनकयावत
सथासलराजानंरवनावधातहेसारथिथथिनगहिसपिंसलरथसतया
नवनेफईवसदिजोजनपाकथथिनपिंसलनगनपुकययायफईवदमया
लयायनेनालाधकंराजानंधावगुवचननेनावसारथिनंधालंभोराजाथोसल
नेजकजकथेनकलवनेफईवमेवनंजाथेनकेफईवमघुदलपोलसेनंगे
सगोलसलनिधालवसलनयावियमथेनसजितदोवतयमदुधासैलि
राजानंधालंहेसारथिद्वनस्वयावथेनकलवनेफईथेयावधकंधालंधु

रजा
५५

१०

तिराजायावचननेनावसारथिनरथनसलजोजलपावविलंथनंलिरा
जानंयस्विकसारथिवाहुकसारथियानावराजारथसदनावविज्यानंवा
हुकनंरथसचोनंसलयातचताकनंचलेयानाववेगनंयेनवेलसरथ
आकाससंघोयकलयनं॥ आकाससरथवेगनंयाकगुस्वयावराजाया
मनसआसार्यवायावमनसभालपलथोवाहुकसारथिजास्वर्गयासजाई
हुयासारथिनाकंथनकोरावयावचोनलाहनंमरुनरराजाधयासलाकं
विरुपजुयावचोनवल्लाधकंमनसअंदोलयानावचोनवेलसरजायासे

५

०

५

१०

१५

२०

२५

३०

नर
५६

यावचो न गुसा ल कुनि न व न थ न र थ भ त्रि त्रि दि कि ध कं राजानं आ ज्ञा द य
कल वा ड क सार थि नं धाल भो महाराज द ल पो ल या स ल ज धे जो ज न भू या
न आ व ग र्थे लि हा व ना व काल व ने लि हा व ने म जिल ध कं धालं थ नं लि ता या
क धे से लि रा जानं जु ल सां व्या न मा द मा ख ना व या ड क या दू व ने धालं हे सार
थि आ का स मा व न धा व जि वि या प्र भा वं द न स्व र थो व्या ल या र ल म्या को
दि १००००००००० द ई व थु कि सि स व गु गो ल २०००० थि क म जु म गा ध कं
धा से लि ध न वा ड क नं धालं भो महाराज जि नं नि ना व नि स्व य ध या व र थ

राजा
५६

दि न का व र थ नं को हा व या व व्या ल मा स थ स्व या व नि ना व स्व न रा जानं
धा को थि क जु या व चो न र व ना व वा ड क न धालं हे महाराज जि नं नि ना व
स्व य धु न ह नं र व नं द ल पो ल नं धा को थि क स्व व उ य या म ड ध कं धा से
लि रि तु व र्णा रा जानं जु ल सां व त्र या सं र व्या या य गु जु ल ल्वा य गु यां सि या
वि या जि नं स या धा से लि सार थि न वि न त्रि या न भो महाराज द ल पो ल
या गु वी या स म सां जि न प्र स न्न जु से वि ज्ञा य मा ल जि नं जु ल सां जि के
द या व चो न गु ज स्व ह द य वि या द ल पो ल या न न धा य या य ध कं धा

नर ॥ ७ ॥
 लंका कुकनं अस हृदयविद्या च ध्यायन्तं राजानं सारथि याज्ञवल्क्यः
 विद्या जुलुब्धाय पुविद्या विंशत्युक्ता न विद्यालासे लि नर राजा या स
 रिरस कर्केत कया विद्वन् ददय जुय कावचो न ह्य कलि दया वचो न
 ह्य कलि पि हा वलं धो कलि नर राजानं ख ना व मनस कोर्ध जुय कावच
 जानं भ्राय विद्यते न वे ल स कलि ताना व विन त्रिया तं हे नर राजा ह्य ल
 पो ल स के सर न व या थु का सर न व ल ह्य या त मर रा या य मने व गो
 समनुष्य नं ह्य ल पो ल या नाम कार्द व व ह्य या त जि गु भ य द्दु द ई व म

राजा ॥ ७ ॥

रुजित क्षमाया यमाल ध कं कलि न अने ग विन त्रिया ना व प्रार्थ ना या तं थ नं
 लि नर राजा या मन स थो न सर न धा से लि थो या त ग थे श्रा य वि य ध कं त म
 लि सा ला व गो ल ना व द्यो तं ॥ थ नं लि क लि वि हा मा स वो न व नं थु कि न वि
 हा मा या को स वा स वो ने मने व फ त सा या हा मा या को सु धा व ने मने व ध कं
 क लि व नर राजा व नि स ख ह्य ना व वो न गु ण ना व वो न जु ल ॥ थ नं लि रा जा
 व वा डु क सार थि नं र थ च ल य या ना व य स्यं लि सु र्ज अ स्त य जु व थे वो न वे
 ल स भि म रा जा या दे स स थे न क ल व नं ॥ ॥ थ नं लि थो र थ या स व द ने

॥ नर ॥
॥ ५६ ॥

यासवदजकनेनाशजायाखालजकमषनानिधकंमनसभासयावसवि-केसरीसर
नावदुलसांथेरीनुवर्नराजायारथतवधासवनाप्रनादवांलनयातसेनाव
द्योगुसिलोककोनावस्वलहुनिधकंधातं॥ धुतिदमयंतियाभाषानेनावकेस
रीसविदनावराजाबाहुकसारथिस्मेत्तचोनथासथेनकलवनावविनतियातभो
महारजदलपोलपनिधनहुकारनंविज्यानाधकंविनतियाकगुसवियाभाषा
नेनावबाहुकसारथीनंधातंहेसविजिघतिजुलसांमेवताकारनसवयामखुद
मयंतियास्वयंवरयावधामषुखवरनेनावजिमिसेनंस्वयधकंधासेंसिसवि

॥ राजा ॥
॥ ५६ ॥

॥

नंदमयंतिनंसेनावद्योगुसिलोककोन॥ ॥ थनंसिलोककोनावस्विलन
धालहेसारथिथेसिलोकयाउत्रविदमयंतिरतिनंजतिनेनेगुईक्षाजुलधकं
धावगुभाषानेनावसारथिनंसिलोककोन॥ थेसिलोकयाउत्रविदगुनेनावके
सरिसावनंदमयंतियाथासवनावविनतियातंभोमहारनिदलपोलनंसेना
थेंसिलोककोनावकोनाबाहुकधयाससारथिनंसिलोककोनावउत्रविसं
धकंधावगुउत्रानेनावदमयंतिनंसिलोकयाजर्थवृहयजुयावहनंस
वियाहेवनेधातंहेसविआवद्वनावधोमिन्नभोजनयासामागिसक

॥ नर ॥
॥ ६० ॥

तां जीनका वृत्ति लुनिलंखवमिव न कये ने मते धकं आज्ञादय कुगु वचन
ने नाव सखिनं रानिया आग्या थें भोजन सा सामा गी ईत्यादी लंखन येन घ
ल समेत मिवा ही कत या रया नाव वा हु कसार थिया था स व ना व सिधा सामा गि
रानि न विय कल हल का से दिस ने धकं समस्तं देव ने तथा वृत्ति सें लिसार थि
नं महा दया इ कि धकं कया व वे ल स लंख म दु गु घ ल वा हु क नं थि ये व लंख भ
रे जु या व व लं ह नं वा हु क नं थि ये व मि न्या ना व व लं थु निस खिनं ख ना व
थो जा अ भु त र व व ध कं लि हा व या व रानिया था स व ना व वि न तिया नं भो म

राजा
॥ ६० ॥

॥

हा रानि दल पो ल या आ ज्ञा थें सामा गित ल व ना व वि न तिया नं भो म हा रानि दल
पो ल या आ ज्ञा थें सामा गित ल व ना व जि अ द भु त चा या व य धु नं वा हु क सार थि
ध या ल नं लंख न य गु ध ल य ला रानि न थि व लंख जा या व ल सिनं व या ला हा
नि नं थि ये व मि न्या ना व व ल थ थिनं अ द भु त स या व व या ध कं स थिया भा
षा ने ना व द म यं निया म न स अ व से नं न र रा जा र व ई व ध कं भा ल पा व त व गु
वलु क ला गु जु ल सां द न रु या व इ कि धा व गु व च न ने ना व स खिनं द जि व
ध कं सार थि नो न था स व ना व क व री पुरि लु या व द म यं निया नं ह या व

20

॥ नर ॥
॥ ६१ ॥

विलं दमयंति नंन यावत्स्वक वेत्तसज्जेत्तसानावदोत्तथथे वोंकमेव
 नंयाक यायसईव मखुथो अवसेनं नरराजावईव धकं मननं सियाव हे
 सखिह नंदव नावथो ईदुसेनं राज कुमार ईदुसे नी राज कुमारियनिनि
 लंजा मसारथियाथा सयनावह किध कंधाव ॥ धुतिरात्रियावचननेना
 वसधिनं राज कुमार राज कुमारियनिनि लंसारथिया हेव नेयन जुलथो
 वेत्तसवाहु कनं थो बालख पुत्र पुत्री खनावनि लं थव मुत्तसत याव मना
 नयार बालस्वयाव हर्षविस मये नंखोल धनसखिनं ने न हे सारथि थो

॥ राजा ॥
॥ ६१ ॥

10

५

मनात्तख नाव द्वाये खेसाध कधालं सारथिनं धाल मेवता धकं खेसा मखुजि
 जुसां परदेसि थुका मेव नं अपमान वियाव अने गथा सहिता वव यधु नहु या
 यधकं रुसु कालत याव धाल थो जेत पुत्र पुत्रि दु थुगुलु मना विलापजु
 लस्वव हे सखि थो बालख थनत यमने यहुनि धासें हि सखिनं थो या समय वि
 रात्रियाथा सयनाव वाहु कसारथिनं धाको विरह या कगुख रात्रिया के विनतिया
 नं थुलिसविया उत्राने नाव मनस भाल पाव थो या प्रतिग्या स्वयं धुन काव थव
 मामया हेव ने विनतियानं हे माता नरराजा थे न कलवल सखव थुका जि

0

5

10

15

20

25

30

नरा
६२

नं अनेगप्रकारां स्वयधुन. पो नगु धस वविया द्यो या. सिन कवि या वदो
या. थो नं थिय वलं खदन मिने या ना व ल धाल. व लं या ख या क गु व लुक
जिनं न या व स्वयधुन पुत्र पुत्री य नि द्यो या व स्व ये धुन. सं दु र्गा य शि हा या
ना व स्वयधुन. नर राजा या गु गु रा स क तां थी क जु या व चो न ध कं क से लि.
मा म नं आ ग्ना द य क लं ॥ हे उ ना द न आ म लि न स्वयधु सें लि द न म न स थि
क जु सें लि आ म बा हु क सार थि थ न वो ना व स्वय म ड ला ध कं धा व गु व च न
ने ना व द म यं नि नं धालं जि म न सं थ न वो ना व ह य ला ध कं वो ना ख व ध

राजा
६२

कं ध या व. थु लि सा हु ति या ना व स खि स ल ना व धालं. हे स खि आ व द व ना व.
आ म बा हु क सार थी थ न वो ना व ह कि ध कं रा नि नं आ ग्ना द य का व आ ग्ना थें स
खि व ना व सार थि या हे व ने धालं जि मि रा नि द म यं नि नं दित वो न क ल ह ल थ
थें म रु सें म गा क ध कं धा व गु भा वा ने ना व बा हु क सार थि नं धालं. हे स थि जि
जु ल सां वि दे सि मे व रा जा या ना क र सार थी जु या व चो न ल द्दि मि रा नि या न ग
थे ना प ला य जि व य म द्द ला जि वं जि व या भ य म ड ला ध कं धालं थो ने सार
थि नं धा व गु व च न ने ना व स थि नं धालं हे सार थि आ म ख म द्दि न दुं सं दे ह का

॥ नर ॥
॥ ६३ ॥

सेदिये मने थदुगु हास सयलया भयमदुलाधकंधाले दायग्याना जिगु स
नविश्वास सहासधकंधाले सारथिनंधाले दनजामथे सने वीलयसें हि
वयउयो दन सने नोलने मदुधकंधया दवाहुक वसधिवना पंदमयंति रति
नोनधासथेन कलवना वरनि वसारथी वनाय लात का वविले ॥ थन द
मयंति नसारथिया देवने धाले हे सारथि गोसुत्री जनने स्वामि धकंधो नो थु
गुप्रकारने वना नर सवा ना वधज कजि वसया वव न सपु रवगने मरव
नाधकंधा वगु रव दमयंति या भारवाने ना वसारथिया मने सवधा यमसि

राजा
६३

सेने या कगुलिनं राजभरस जुवगु थने लिबनांतर सवना वेस सपंदिन
गायनगु वास नो ना वेस स दमयंति या देल ववगु थव देल मवगु रव डू क
लिधकं मसिया वरव डू नंगा वापु सानागु थने लि नोल ना ववसें लिबन सहि
नुहि ना वजुया गु कट कोट कनाग नाय लागु नागने धा वगु नागया नमिम
दुधा स दे यागु नागरा जानं उ पदे स विवगु रिनुवर्न राजा या था स वा डू क सा
रथि जुल वनागु दमयंति या स्वयं वर याई गु रव वर ववगु रथ स विज्या क
वेस स रिनुवर्न राजा या के अक्षो हृदय विद्या फेता ना वयागु अस्व हृदय वि

नर
६६

यावयातवियागुथवतदुखवियावचोनसकलिविशवनगुकलिनंविन
नियाकगु. कलिनंबलवित्रगु. कलियामासदुविकगु. रथयाकावभि
मराजायादेसवयागुखविस्तातदमयंनियातआजादयकले ॥ थनलि
राजायाभारवानेतावदमयंनितेविननित्यात. दमयंनितेनरराजाने
जोलतावविज्याकगुहापादनावस्वयागुमहादुखनंरवयागुवनसमा
लजुयागुअजिगरनंनयेतेनगु. ववामामस्वामियानामकयागु. व्या
धानंअजिगरस्याकगु. व्याधासिकगुसिंघनापलाकगु. देविनंवरदा

राजा
६६

१०

नवित्रगु. वनियालोकनापलाकगु. वनियापनिसनापं. चेतिदेसससुवा
दुराजायाराजदरवारथेनगुवनियापनि. थव २ देवनगु. राजकुमारी
यासायातावचोनागुसुदेववांसरावत्रगु. वांसरातंरानियाकेविननित्या
कगरानिजेष्टमाताधकंसित्रगु. रानियाकेवेलाकयागुवयागुथवमाम
याकेविननित्यानावनिसवांसरा. देस २ पतिंसिलोकवियावमायकल
दोयागुसिलोकयाउत्रावलगुस्वयंवरधायकलदोयागुसमस्तंरव. दमयं
नितेविननित्यात ॥ थुतिदमयंनित्याभारवानेतावनरराजानेआजादय

५

०

५

१०

१५

२०

२५

३०

॥ नरा ॥

॥ ७ ॥

कलं ॥ हे प्रिये दमयंति थो दुखया गुखसमस्तं तु मनके म्वाल आवृजिजिस सु
ख आनंदनं विधिं रत्ना लसया वचोने गुस्व वध्या व दमयंति नं विनतिया नं
हे स्वा मिदल पो नस्यनं आजा दयकार्थे ज्ञापा दुखसिया गुलु मं के द्यये ज्ञापामि
जिस भाविकर्मनं वव गुज्या व वनं आवृजिजिस सुखनं चो वेध कंधया वनि
लत्री पु रुखया दुखया ख ह्याय धुन का व प्रीति या प्या लया ना व निससे नं चूं म
नाया ना व काम कदा सं भोग या ना व सुख आनंदनं रात्री रन जुलं ॥ ॥ थनं
निघात काल जुलें सितर राजानं असना नया ना व थ व निने कर्म पुजा धुन का

राजा

६

व अ नेरा वस्तर अलंकारनं ति आ व भिमरा जा या थ स विज्या क जुल ॥ थो वे ल
स भिमरा जानं नर राजा व व गुख ना व थ म नं आ सु मं द ना व थि थि न म स्का
र या ना व भिमरा जानं नर राजा या ला हा त जो ना व आ श्रम स विज्या त कलं
॥ ॥ थनं सितर राजा दमयंति निसं द गु ला सा स त या व निस स या प्या ल स
या व मनस आनंद जुय का व नर राजा या हे व ने जा ग्पा दय कलं हे नर रा
जा ता कारं द न जित दल पो ल या दर स न म ला क गु आवृदर स न लाय धुन
आ व मा ह्य आनंद जुल दे व नं द य नि ना प ला त का व विल आवृजि जनम

॥ नर ॥
॥ ईद ॥

जुयायासाफलेजुलथनविज्यानावथोदेसयारजाईदलपोलसेनयासेवि
ज्यायमालधकंआग्पादयकगुभाषानेतावन्नरराजानंआग्पादयकलभो
माहाराजदलपोलजिभालनुंथुकाआवजिथनमचोसेगनवनेधकंध
यावचोनवेलसरिनुवन्नराजानंथवदेसवनेधकंभिमराजायाकेवेला
फोनंवनवेलसनरराजाखनावरिनुवन्नराजाअदभुतचायावनररा
जायाकेविजितियातंहेनरमाहा राजाजिनंजुलसांदलपोलधकंम
सियावसारथियातावनयाभिनमस्तिनअनेगदयादईवजितक्षमा

राजा ॥
॥ ईद ॥

१०

५

यातावविज्यायमालहेरिनुवन्नराजादलपोलयातहुंअपगालमहुजीतया
पात्माकलिनंदुखवियावतलथुलियाकारनसमाहादुखसियावदलपोल
याकेसरनवयावचोनादलपोलसेनहुंसदेहकासेविज्यायमनेधकंअने
गयुकारनंराजायातबोधविलंथुलिआग्पादयकगुवचननेनेधुनकाव
भिमराजानंनरराजायाकेवेलाकयावमेवसारथिदयकावरिनुवन्नथव
देसविज्यातं॥ ॥ थनंलिभिमराजानंनरराजायाईवनेआवथोठवरा
ज्यसतित्रिविवेकविचालयानावराजेयावधकंआज्ञादयकलंआज्ञाने

॥ नर ॥
॥ दल ॥

नारलक्षिने उग्रदेसस चोननुलं ॥ थनेलिनरराजानंदमयंति या हेवने
आग्यादय कल हेदमयंति आवधन जकचो नां गथे कार्य पुक यजु ईव थ
वदेससवने गुजतनयायमा लधकं आग्यादये कसें लिदमयंति नं विनति
यानं भो स्वाभिदलपोलसेनं आग्यादय कागुरविश्वयनं रव देवी या धर्म
नोलते मते धकं धासे लि राजानं जुलसां धासं हेदमयंति दजुलसां थनति
चो व जिने जतन उपाय या नति स्वये धासें लिदमयंति नं राजा या न विज्या
धकं वेला विलं थने लि भिमरा जा या था सवना व वेला फोनं भो भिमरा

॥ राजा ॥
॥ दल ॥

जक्षत्री या जातनु आ वरा जे मे वन का व गु ख या व गथे चो ने जि व ना व छुन
तन उपाय या तवने आग्या प्रसन्न जुयमा लधकं विनतिया सें लि भिमरा
जानं नरराजा या तद्ये विज्या ये ते ना थोरा जे गुलित दत उलिं दलपोल
या गुम लुला धकं धासें लि नरराजानं धासं दलपोल या रुपा नं थोरा जे
जिगु जाखव अथे नं थवरा जे कत कर्त फया व चो न गु गथे स्वया सह या
य क्षत्रिया धर्म समलो व धकं विनतिया सें लि विनति ने ना व राजानं धा
ल हे नरराजा दलपोल सेनं आग्य धे धासें लि जिनें दु विनतिया य दलपो

॥ नर ॥
॥ ७७ ॥

सयाभलसाधुकाविज्याहुधकंधयाव अनेगमंत्रिभारदारसैनेसियाहि
वियावनरराजायातरथसतयावेलावियावदोकजुल ॥ थनंलिन
रराजानंरथसदनावमंत्रिभारदारसैनेसियाहिपतिसलकिसिगयक
वनराजाभवहापायागजेसनिखंधदेसथेनकलविज्याकजुल ॥ थनं
देसथेनकावपुस्करयाथासखवरवियकलदोकजुल ॥ थनंलिनर
राजायाहुकुमथेंवांसगावनावपुस्करयातधासंहेपुस्करदलपोल
याकीजातरराजाथुगुदेससवीज्यातधकंधावगुवचननेतावपुस्क

॥ राजा ॥
॥ ७७ ॥

रनंधालंहेवांसगाभिंज्याजुलधकंधोनकलदोता ॥ नरराजापुस्करयाथा
सथेनकलवनवावपुस्करवभेलाजुयावनरराजानंआग्यादयकलंहेपुस्करध
यालदाजुद्वनापजुलत्वायफुलंदईवमखुअथेनंजिनंद्वनापजुलत्वा
यगुमनसुभायानावजिवयधुनधकंधावगुभाखानेतावपुस्करनंधालं
हेनरराजादनसकनंजुलत्वायधाल ॥ हापावुकथेंहुईवधासैलिनरराजा
नंधालंहेपुस्करजिनंहाकोबुतसांद्वनापलितेधकावयधुनदनदुया
येनेनावावजिनंयाशहायेनेलधकंधासैलिपुस्करनंधालंजिगुराजेसद

॥ नर ॥
७१ ॥

कंसलकिसिईत्यादीयसु यंत्रदकोपायधुनकासापासकाधासेलिनरराजा
नंपासकानावविलं नरराजानं त्यातकावकालं हाकनंपायेगुदुंदनिलाध
कंधासेलि पुस्करयाधनद्वयगुलिदतउलिंपायधुनकासाकाधकंधाल
नरराजानंपासकानावत्यातकावकालं हाकनंहुंपायगुदनिलाधकंधासे
लिजिगुराज्यगुलिदतउलिंपायधुनधकंधालं थुलिपुस्करयाभाखानेना
वपासकानावत्यातकावकालं हेपुस्करआवद्धनहुंपायगुदनिलापाव
धासेलिपुस्करनंहुंधायमहालावलज्यावायावथनमखुथेलातधकं

राजा ॥
७१ ॥

१०

भासपादुकोदुनावनोनमवासेसुमुकचोनगुखनावपुस्करयायायगुदुमंड
तधकंभालपावविज्यात ॥ धनंलिरिनुवर्नराजानंविषगुह्रिदयविद्यायाप्र
भावनंझापागुलिदयावचोनउलिंसमस्तराजेनरराजानंहाकनंजुलनंत्यात
कावकायधुनकुसेलिनरराजानंपुस्करयाहेवनेधालं हेपुस्करदतजिगु
राज्येसमस्तंकयावजितदुखविद्यावजितंदेसत्यागयातकावदोन थुलि
तदुखविषअजोग्यथुका अथेनंददाजुखवदुधायदुयायदततजिनंद
खविषमखुदततदोखमदुथुकाजितकलिनंविद्यादुखनजिनंमहादुख

५

०

५

१०

१५

२०

२५

३०

॥ नरा ॥

॥ ७२ ॥

सिधुन आवथुगुलुमनकावचो नानंदुं चावगुमपुनथुका आवद्धजिव
हापायार्थे मिलेजुयावथुकाद्धजुलसां लज्याचा यस्वालधकं पुस्करयाला
हातजो नावथनावलायकुलसवनावपुस्करयातमालगुभालवियावमा
हाहर्षमानया नावआनन्दनं विज्याकजुल ॥ थनं लिनरराजानं थवदे
ससमं त्रीभारदारयुजादकोमुनकावआनादयकलं ॥ हेप्रजापति थनिया आव
तलेजिकर्मयाभुगतमानयाप्रभावत नदमिनायकानावचोनेमालताकालंद
तजिनं माहादुखकलजुयकाववयधुनजितदुखविवगुसुनानं मखुकलि

राजा ॥

७२ ॥

नापरनिलसेनंथुकादेसत्यागयातकावद्धिमिरासखसवया आवजिमहा
आनंदजुल आवद्धपनिसेनंथुंधंदाकायेमनेधकं नरराजानं धासें लिपुजा
पनिसेनविनतियातं भोमहाराजदत्तपोलया राजेस दत्तपोलथिनसईस्व
रजुयावविज्याकलदसें लिजिमिसपापदकों फुल धंदे २ जिमिभाग्य
जिमिदुखथनिं फुल हेप्रभुमाहाराज अथेनं जिपनिसेनं विनतिया ना द
लपोलविज्यातधकं धावगुनेनामात्रनं जिमिसपापदुखदकों फुल धकं प्र
जालोकनं माहाउत्साहया नावचो न दत्तपोलविज्या नावजिमी आनन्दजु

नर॥

७३

तधकंखुसिजुयावन्नराजायानंदद्वत्प्रनामयानाववेलाफोनाथव २
देसवनजुलं॥ ॥थनंसिनरराजामनसप्रजापतिखुसिजुयावन्न
नगुसयावआनंदनंविज्याकजुलं॥ ॥थनंसिनरराजानअनेगकाजिभा
रदारमंतीसैनेसियाहिलसकरमुनकावआग्यादयकलं॥ हेमंत्रिकजिसै
नेसियाहिछमिसैनेजुलसांभिमराजायादेससवनावदमयंतिरानिजिपुत्र
पुत्रीधोपतिखलकायकलछोवंधकंआज्ञादसैलिमंत्रियंनपरमानपनि
सैनेनंतिनितियातहेमाराजदलमोलयाआग्याथेंजिपनिवनावदमयंति

रना॥

७३

रानिराजकुमारराजकुमारिविज्यातकेधकंवेलाकयावमंत्रिप्रभृतिं सै
नेसियाहीलोकलसकरवनावरानिकालवनजुलं॥ ॥थनंसिभिमराजा
यासभासथेनकलवनावमंतीपनिसैनेविनितियातहेमाराजादलमो
लयाजिलाजननरराजाजुलसांपुस्करवनापजुलस्वानावधद्वगुराजो
ईत्यादीअनेगसंयनिसंपुर्नत्पानकावकायधुनकलथुकाआवन्नरा
जाआनन्दनंविज्याकजुलंआवन्नराजानंदमयंतिरानिराजकुमारराज
कुमारिपनिबोनकलछोयावहलजिपनिवयादलमोलयादरसनयाय

नर
७४

धुनधर्कमंत्रिपतिसेतंविनतियाकणुभाखानेनावभिमराजायामनसथव
थेथमनंहरवमानयानावखुसिजुयावथोकाजिभारदारईत्यादिलोकया
न.सिधासामागुवियावभोजनयातकावथोरववरथवस्त्रीयातकनं.
रानिनंखवरनेनावखुसिजुयावदमयंतिरानियात्रखवरकनवने.दमयं
नियापुनाधुनकावथवमामवयाविज्याकथासवनावविनतियातं.देव
वाजुमामजुदलपोलयादयानंजिमाहाआनंदजुलजिस्वामिनापलात
कावविल.धंदे२दलपोलआवनरराजानंधवपुर्वीर्थकेनाव.राज्यालि

राजा
७४

१०

७

नकायधुनकलधाल.आवनरराजानंआजादयेकावइसेसिजिवनेवेलावि
सेविज्याहुनिधकंविनतियातं.धुतिपुत्रियाभाखानेनावमामवगानंधालं
हेपुताआवाजिमिसेनंदनतदुधायदनस्वामिनंआगणदसंलिगथेपने.दे
पुत्रियराक्रमिधयासनरराजाथिनलसुंदईवमखुदपतिजोलसुंमदुस्त्रा
थासवनसां.नोनसांमंगलजुयावचोनेदईथुकाआवदनेधालसाहुनेध
कंवेलावियावअनेगजलंकारवस्त्रनंतियकावचेलभ्वातिवियावथवद
ययनिसयातजलिजवापयावस्त्रनंतियकावसुवर्णायाआभरननंतिय

काव. थवपुत्रि. दयमवाया नमालकोविद्याव. हनंदमयंतिवोन बलपतिस्तं
 ॥ नरा ॥ गोस २ सयातगुगुमालउगुलिप्रमानंविद्याववे ज्ञाविलं. हनंनरराजाया
 ॥ ७५ ॥ देसथेनकमंत्रिपनीलस्यकसद्योतजुलं ॥ ॥ थनंलिदमयंतिनंयुत्र
 पुत्रीजवखवसतयाव. मामववायातभोकपुयाववेलाकयावसुवर्गायापाल
 किसदनावअनेगैसेनेयति. हेवनेलिवनेतयाव. सखिपतिसेनेचामलनंगा
 यकावमहाहर्षमानयानावविज्यातं ॥ थुगुप्रकारतं ववंनिखंधदेसयासमिप
 सथेनकलवतं ॥ थनंलिदसकाजिहायावनावनरराजायाकेविनतियातं

राजा ॥
 ७५ ॥

हेमहराजदलपोलया आग्याथेजियनिवनावदमयंतिमाहारानि. राजकु
 मारराजकुमारी. विज्यातकेधुनधकंमंत्रिनंखवरकनं. राजानंमंत्रिया
 भारवातेनावआग्यादयकलंहेमंत्रिआवमिजिदेससदकोपरजायनिसक
 लदकोवाजनयाखनदकोहुयकावसिंधुरजात्रायानावसलकिसिछायया
 वलीकमुनकावमहाजात्रायानावदमयंतिरानिपुत्रपुत्रिसहितयानाव
 तानाजात्रायानावरजकुमारसदुतहकिधकंमंत्रियातद्योतं ॥ ॥ थनंलि
 जात्रायानावरजघलसथेनकलहलं. थनंलिनरराजानंराजकुमारराजकु

मारीदमयंतिरानीवनायलानावराजानं पुत्रपुत्रीनि संमुदे सतयावदमयं
 निवनायदगुलि आसरमसविज्या नावधिधिं स्वास्वयावमाहा हर्षमान
 नं विज्या कजुल ॥ थनं लिथुगुप्रकारनं निति विवे कविना सया नावप्रजाप्र
 तिया सया नावसुखभोगन अनेग अतिन अभ्यागत भिक्षु भिक्षु निर्यनिस
 अनेग दानया नाव अनेग २ जोग्या नाव अनेग धर्म कर्मया नाव जाव क
 यनिस संतुष्टया नाव अनेग रतन अस्त धातु नवरतन ईत्यादि वस्तु अने
 ग यात पतं वर संजुक्तया नाव दक्षिणा आदिं संपुर्णया नाव गुरु प्रोहित पति

राजा ॥
 ७६ ॥

अने २ ग दान विद्या वदलं प्रजापतिस्त महासुख आनंदनं तयाव सकल लो
 क यात सन स हर्ष वि तनु य काव दान दान या नाव प्रजापतिस्त सुख वि
 याव २ नर राजा धकं धाय काव प्रजा लोक नं धं २ रिजित भाग्य ध
 कं आवथु गुज नम स पुजा या नाद त सा लिथु जन म स थो थं निति विचा
 ल दुख राजा या दे स त जन म जु यु व सुख नं चो ने दर् व धकं अनेग धर्म
 या नाव चो न जुलं ॥ थनं लि नर राजा नं मंत्रि प्रजा सहित या नाव कर
 ना चित या नाव धर्म नं जित ये या ना नाव आनंदनं विज्या कजुल ॥ ७७ ॥

नर॥

७॥

थो नरराजा या ख गो स से न क नि व गो स से न ने नि व थो मि न गो वे ल सं द शि
 द जु ई व म लु . ल क्ष्मी संप ति परि पु र्न जु ई व दु ख गो वे ल सं द ई व म लु . क लि
 हा प र नं धि य फ र् ई व म लु थु का . थ म नं भा ल पा लु वां छ पु र्न जु ई व ध कं थो सा
 स्व स कृ से न व गु नि त्व य या य मा ल सु भ जु ई व थु का जु ल भु भां ॥ ॐ ॥
 ई ति सं म्ब त् १६८३ साल मि ति वै शा ख व दि १० रोज ७ शुभ म ॥ ॐ ॥

॥ राजा ॥

॥ ७ ॥